

ÚVODNÍ SLOVO

Milí spoluobčané,

dostává se vám do rukou poslední vydání letošního zpravodaje, které jak doufáme, ve vás navodí pohodu a klid při prožívání vánočních svátků. Dozvíte se spoustu zajímavostí o adventu a vánočním čase ale i o Novém roce, Třech králích a masopustu.

Máme za sebou jubilejní páté rozsvícení vánočního stromu, které bylo letos ozvláštněno křtem naší první knihy – Řečany nad Labem a Labětín, kdysi a dnes. Mnozí z vás si již knihu zakoupili a měli možnost se podívat na fotografie, které nás doprovázejí celou knihou. Snad i texty, které jsme pro vás do knihy připravili, budou pro vás zajímavé. O vánočních svátcích, kdy nás nemine chvíle klidu, budeme mít dostatek času si knihou prolistovat a objevit informace, které pro nás byli dosud skryté. Přejeme vám, abyste s knihou prožili spoustu krásných chvil a rádi se k ní vraceli.

I když už asi na práci nemá nikdo ani pomyšlení, přece jen vás ještě krátce poinformujeme, co nás čeká v prvních měsících roku 2016. V lednu budeme podávat žádost o dotaci na rekonstrukci místní komunikace K Labi v Labětíně. I když je převis žádostí o dotaci velký, nechťeli jsme tuto příležitost promarnit a tak jsme vše zodpovědně připravili a žádost podáme. Tato dotace se vztahovala pouze na již existující komunikace, které jsou původně s asfaltovým povrchem. Z tohoto důvodu jsme vybrali poměrně dlouhou ul. K Labi v Labětíně, kde by nám 1 mil. Kč z přijaté dotace velmi pomohl. V příštích letech se prozatím neplánují dotace na výstavbu nových komunikací, a proto jsme se rozhodli nejprve zkusit tuto možnost, než budeme přistupovat k variantě plné úhrady z obecního rozpočtu. S napětím budeme očekávat výsledek...

V první polovině roku 2016 by měla být dopracována projektová dokumentace na výstavbu nové komunikace „Za Borkem“, kde již majitelé nemovitostí netrpělivě čekají na její výstavbu. I my tento problém vnímáme velmi silně a proto budou majitelé nemovitostí v této lokalitě v první čtvrtině příštího roku požádáni o účast na osobním jednání, kde s nimi bude projednán konkrétní projektový záměr. Dnes již víme, že na výstavbu této komunikace nebude možné čerpat žádné dotační prostředky a tak bude třeba komunikaci rozpracovat do jednotlivých etap a každý rok udělat část. O dalším postupu vás budeme v budoucnu informovat.

V lednu 2016 nás čeká podání žádosti o dotaci na Komunitní dům pro seniory. Převis žádostí je také velký, ale my doufáme, že vzhledem k potřebnosti tohoto projektu bude žádosti vyhověno. Již v tuto chvíli máme Komunitní dům plně obsazen. Občané měli možnost dávat své žádosti o umístění v průběhu letošního roku a i když jsme náš záměr zatím příliš neprezentovali, máme žádosti o umístění až z Prahy, Kolína a okolních obcí. Snad na základě těchto požadavků posuzovatelé žádosti o dotaci zhodnotí tento projekt jako potřebný. I zde budeme s napětím očekávat verdikt komise.

Rok 2016 bude pro nás velmi napínavý, neboť budeme čekat na rozhodnutí o poskytnutí celkem tří dotací. Ta třetí bude na veřejné osvětlení. V případě schválení podmínek, které

jsou v návrhu v Poslanecké sněmovně, plánujeme vyměnit osvětlení v celé délce komunikace Obránců míru, tedy od začátku Labětína (od Přelouče) až po konec Řečan směrem k Trnávce a dále podél komunikace 1.máje od Českých drah až po konec Řečan směrem ke Kladrubům. Výměna by se týkala jak svítidel, tak stožárů. Svítidla jsou plánovaná s LED osvětlením dle přesných výpočtů intenzity osvětlení podél těchto komunikací. V případě, že bude schváleno původní znění dotace, budeme muset trasu upravit.

I pro rok 2016 máme tedy mnoho cílů a budeme doufat, že se alespoň některé splní. Vám všem na závěr přejeme, aby se po celý rok 2016 plnili i ty vaše sny a předsevzetí, aby jste byli zdraví, šťastní a aby se vám dařilo v osobním i pracovním životě. Přejeme vám krásné prožití svátků vánočních a krásný Nový rok 2016 !!!

Michaela Matoušková a Miloš Šojek

OBECNÍ ZASTUPITELSTVO

Výběr bodů ze zasedání obecního zastupitelstva č. 9/2015 ze dne 5. 10. 2015.

Projednání nájemní smlouvy k pozemku p.č. 557/4 v k.ú. Řečany nad Labem

Předsedající informovala o zaslání výpovědi z nájmu pozemku p.č. 557/4. Majitelka objektu Mgr. D. navrhuje obci odprodej objektu za 30 000 Kč bez DPH nebo prodloužení doby nájmu o čtvrt roku pro případný odvoz objektu.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje odkup objektu umístěného na p.č. 557/4 v k.ú. Řečany n. L. od Mgr. M. D. za 30 000,- Kč bez DPH.

Předsedající navrhuje vyvěšení záměru objekt umístěný na p.č. 557/4 dále znovu pronajímat za nájem ve výši 1 000 Kč pro každého nájemce části objektu (myšleno části objektu či místnosti). Přednostní právo na pronájem má stávající nájemník pí. V.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje vyvěšení záměru obce o pronájmu objektu na p.č. 557/4 za 1000 Kč/měsíc za každého nájemníka.

Projednání stavu kanalizačního svodu u č.p. 21 a 22 v ul. Spálená

Předsedající informovala o problému stále se ucpávající kanalizací u domů s č.p. 21 a 22 v ulici Spálená. V tomto místě není dostatečný spád do hlavního řádu v ul. Spálená a tak dochází k ucpávání kanalizační přípojky vyústěné do hlavního kanalizačního řádu. Řešením je zřízení jímky v místě současně vpustě s přečerpáním, které bude pod tlakem převádět splaškové vody stávajícím potrubím do řádu. K tomu je třeba vypracovat projektovou dokumentaci, elektrické připojení a vystrojení šachty.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje zpracování projektové dokumentace a realizace přečerpání kanalizačního svodu u č.p. 21 a 22 v Řečanech nad Labem

Podání žádosti o dotaci na Komunitní dům pro seniory

Předsedající informovala o blížícím se termínu pro možné podání žádosti o dotaci na Komunitní dům pro seniory. Projektová dokumentace je v současné době na stavebním povolení. Po vypsání výzvy k podávání žádostí budeme moci žádost o dotaci podat.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje podání žádosti o dotaci Ministerstvou pro místní rozvoj na Komunitní dům seniorů.

Smlouva o spolupráci mezi obcemi ve formě poskytování pečovatelské služby

Předsedající informovala o nutnosti uzavřít smlouvu o spolupráci mezi obcemi ve formě poskytování pečovatelské služby, kterou musí mít obec uzavřenou pro případ schválení dotace na Komunitní dům pro seniory. Navrhuje uzavřít tuto smlouvu s městem Přelouč.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje uzavření smlouvy o spolupráci mezi obcemi ve formě poskytování pečovatelské služby s městem Přelouč.

Pronájem výdejny léčiv v Obecním domě č.p. 141

Předsedající informovala o skutečnosti, že k vyhlášenému záměru obce o pronájem těchto nebytových prostor se přihlásil pouze Mgr. T. K. Nájemní smlouvu je tedy možné uzavřít od 1.12.2015.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje pronájem výdejny léčiv v Obecním domě dle ověřeného záměru obce. T. K. z Hradce Králové od 1.12.2015

Vyvěšení záměru obce o pronájem nebytových prostor v Obecním domě č.p. 141 pro rehabilitaci

Předsedající seznámila přítomné s žádostí paní D. Ž. o přechod jejího podnikání z fyzické osoby na osobu právnickou. Jelikož se jedná o podstatnou změnu nájemní smlouvy, obec je povinná vyvěsit záměr obce o pronájem těchto nebytových prostor. Záměr bude vyvěšen za stejných podmínek, jako je současně uzavřená nájemní smlouva.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje vyvěšení záměru obce o pronájem nebytových prostor v Obecním domě č.p. 141 pro rehabilitaci za 350 Kč/m²/rok z provozních místností, 175 Kč/m²/rok z WC a skladů a paušální částkou 1000 Kč/rok z chodeb, tj. celkem za 26 112 Kč/rok

Zpracování projektové dokumentace na veřejné osvětlení v ul. Lesnické

V ulici Lesnické již několik let chybí veřejné osvětlení. Navrhuje se proto nechat zpracovat projektovou dokumentaci na veřejné osvětlení v této ulici.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje zpracování projektové dokumentace na veřejné osvětlení v ul. Lesnická v souladu s regulačním plánem Řečany-Západ.

Výběr bodů ze zasedání obecního zastupitelstva č. 10/2015 ze dne 4. 11. 2015.

Nájem nebytových prostor v buňce na pozemku p. č. 557/4 v k. ú. Řečany n. L.

Předsedající informovala přítomné o vyvěšeném záměru o pronájmu nebytových prostor v buňce na pozemku p. č. 557/4 vedle OÚ. K pronájmu dle vyvěšeného záměru se přihlásila pouze paní V.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje pronájem nebytových prostor v buňce na p. č. 557/4 v k. ú. Řečany nad Labem paní Janě Vávrové za cenu 1000 Kč/měs. bez energií.

Pronájem nebytových prostor v Obecním domě č. p. 141 pro rehabilitaci

Předsedající informovala všechny přítomné o vyvěšení záměru o pronájmu nebytových prostor pro rehabilitaci v Obecním domě č. p. 141. K tomuto záměru se přihlásila pouze paní D. Ž., jednatelka společnosti Rehabilitace Řečany nad Labem s.r.o.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje pronájem nebytových prostor rehabilitace v Obecním domě č. p. 141 za 350 Kč/m²/rok pronajaté plochy z provozních místností, 175 Kč/m²/rok z WC a skladů a paušální částkou 1000 Kč/rok z chodeb, tj. celkem za 26 112 Kč/rok společnosti Rehabilitace Řečany s.r.o.

Zpracování technické dokumentace, energetického auditu a žádosti o dotaci na výměnu části veřejného osvětlení

Předsedající informovala o možnosti podání žádosti o dotaci z MPO ČR na revitalizaci veřejného osvětlení v obci do výše 40% uznatelných nákladů akce. Jednalo by se o veřejné osvětlení podél komunikace III. třídy od nadejzdu přes obec směrem na Kladruby nad Labem. V případě změny dotačních podmínek bude navrženo optimální rozložení. K podání této žádosti je třeba zajistit technickou dokumentaci, energetický audit a vypracování vlastní žádosti. Náklady na uvedenou revitalizaci budou propočítány a projednány v rozpočtu obce na rok 2016.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje vypracování technické dokumentace na revitalizaci veřejného osvětlení obce Řečany nad Labem za 35 000 Kč bez DPH, vypracování energetického auditu za cenu 40 000 Kč bez DPH a vypracování žádosti o dotaci a další součinnost za 8 200 Kč bez DPH panem Zdeňkem Hasoněm, Boskovic.

Nákup pozemků p. č. 111/2, p. č. 640/3 a p. č. 661/38 v k. ú. Řečany nad Labem pro cyklostezku Řečany-Trnávka

Paní starostka informovala o chystaném projektu cyklostezky mezi obcí Řečany nad Labem a obcí Trnávka. V rámci přípravy tohoto projektu se jedná celkem o tři pozemky tří majitelů, které je nutno pro tuto stavbu vykoupit.

Vlastní stavbu bude realizovat obec Trnávka, vkladem pro tuto stavbu za obec Řečany budou zmíněné pozemky, které musí být v majetku obce. Proto je nutné dotčené pozemky od majitelů odkoupit. Odkoupení pozemků je již předběžně s dvěma vlastníky projednáno. Jedná se o pozemky pana K. a paní F.. Třetí pozemek není možné prozatím odkoupit z důvodu úmrtí majitelky a nevyřešeném dědickém řízení. V tomto místě bude proto cyklostezka prozatím přimknuta ke komunikaci, aby se pozemku vyhnula. Po získání pozemku bude cyklostezka narovnána.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje nákup pozemků (dle GP 488-7/2015) p. č. 111/2, p. č. 640/3 a p. č. 661/38 v k. ú. Řečany n. L. o celkové výměře 669 m² za 20 Kč/m², tj. celkem za 13 380 Kč od p. J.K., Řečany n. L. Vklad do katastru nemovitostí a daň z nabytí nemovitých věcí bude hradit kupující.

Nákup pozemku p. č. 127/4 v k. ú. Řečany nad Labem pro cyklostezku Řečany-Trnávka

Jedná se o schválení odkoupení pozemků od paní F. pro obec – viz předchozí bod. Jedná se o pozemky určené pro budoucí cyklostezku mezi obcemi Řečany nad Labem a Trnávka.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje nákup pozemku (dle GP 488-7/2015) p. č. 127/4 v k. ú. Řečany n. L. o celkové výměře 579 m² celkem za 12 240 Kč od paní B. F., Řečany n. L. Vklad do katastru nemovitostí a daň z nabytí nemovitých věcí bude hradit kupující.

Nákup sekačky

Pan místostarosta informoval o nutnosti nákupu nové sekačky pro sekání trávy i pro podzimní sběr spadaného listí, z důvodu jedné dosluhující. Nabídku na prodej sekačky podala firma Husquarna Pardubice.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje nákup sekačky za cenu 28 990 Kč s DPH.

Podání žádosti o dotaci na rekonstrukci místní komunikace K Labi v Labětíně

Paní starostka informovala o nutnosti rychlého podání žádosti o dotaci na rekonstrukci místních komunikací. Maximální výše dotace je 1 000 000 Kč, žádost je třeba podat co nejrychleji, tak aby byla možnost získání dotace v této maximální výši. Dotace se vztahuje pouze na již existující komunikaci – tedy na její rekonstrukci, z tohoto důvodu byla vybrána ul. K Labi v Labětíně. Projektová dokumentace je již připravena ke stavebnímu povolení.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje podání žádosti o dotaci na rekonstrukci místní komunikace K Labi v Labětíně z Podpory obnovy a rozvoje venkova Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

Oprava míchání sedimentu v nádrži ČOV

Paní starostka informovala o nutnosti realizace opravy míchání sedimentačních kalů v ČOV Řečany nad Labem. Tato část ČOV Řečany n. L. byla již v minulosti opravována a nyní je třeba pořídit novou převodovku míchací části, aby se nezvyšovaly náklady na opravy starších zařízení. Nabídka byla podána firmou pana B.. Realizace bude provedena do týdne, aby nedošlo k ohrožení funkčnosti ČOV.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje opravu míchání sedimentu v nádrži ČOV do 80 000 Kč od p. B.

Zřízení česlicových košů a příslušenství k přečerpávacím jímkám v lokalitě Za Borkem

Paní starostka informovala o nutnosti zřízení záchytyových/česlicových košů pro zachycování hrubých nečistot, které se v lokalitě Za Borkem dostávají do kanalizace a způsobují problémy s přečerpáváním odpadních vod, kdy se ucpávají odpadem čerpadla. Pro dvě odpadní jímky budou zřízeny dva česlicové koše s kryty a s příslušenstvím, které potom budou pracovníci OÚ pravidelně čistit. Nabídku podala firma ELBIS.

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje zřízení česlicových košů a příslušenství k přečerpávacím jímkám v lokalitě Za Borkem za 75 000 Kč bez DPH od firmy ELBIS

Informace zde uváděné jsou výtažkem ze zápisů Zastupitelstva obce. Plná verze je dostupná na webových stránkách obce. Osobní údaje jsou upravovány dle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

PREVENTIVNÍ JÍZDA ZÁSAHOVÉ JEDNOTKY HASIČŮ ŘEČANY NAD LABEM

V sobotu 21.11. proběhla kondiční a preventivní jízda výjezdní jednotky hasičů Řečany n.L. po našich obcích. Při této jízdě byla zkoumána průjezdnost místními komunikacemi, které jsou často velmi zaplněné stojícími vozidly. Z důvodu blížících se svátků vánočních, bylo preventivně zjišťováno, ve kterých úsecích by mohl být problém s ochrannou zdraví a majetku při případném požáru. Identifikovali se úseky, kde by byl v případě požáru problém s průjezdem hasičského vozu a případných záchranných složek: **ul. Spálená, ul. Karla Čapka, ul. Hornická a v Labětíně v ul. Polní**, která je i tak velmi úzká.

Prosíme proto všechny občany, aby nejen v době vánočních svátků a nejen v těchto ulicích, dbali na zajištění dostatečného průjezdu komunikací. Doporučujeme parkování při jedné straně komunikace, jak je tomu např. v ul. Jiráskova – viz fotografie níže. Tento přístup je v případě požáru schůdnější, než auta rozprostřená po obou stranách silnice, kde má velký zásahový automobil problém projet. Vzhledem k vyskytnutým problémům budou tyto preventivní jízdy konány pravidelně.

VYHLÁŠENÍ PAMÁTKOVÉ ZÓNY KLADRUBSKÉ POLABÍ

V měsíci prosinci vyhlásilo Ministerstvo kultury území Kladrubského Polabí za památkovou zónu. I přes zásadní odpor Obce a četným připomínkám občanů nejen našich, ale i těch, kteří jsou celou zónou dotčeny, nebralo Ministerstvo kultury v potaz naše připomínky. Z celkem 97 podaných připomínek od občanů a obcí nebylo z většiny vyhověno. Naš požadavek byl vést hranici památkové zóny podél řeky Labe, která tvoří přirozenou hranici mezi naší obcí a obcí Kladruhy n/L. Památková zóna by se pak našeho katastrálního území nedotkla vůbec. Této připomínce nebylo vyhověno a proto jsme znovu požadovali, aby památková zóna zasahovala jen nezastavitelnou část našeho území.

Této připomínce se vyhovělo částečně, kdy byla hranice památkové zóny v jižní části obce upravena a posunuta mimo budoucí rozvojovou plochu. Naše území je památkovou zónou dotčeno hranicí intravilánu obce, kde v podstatě kopíruje záplavové území. V záplavovém území není možné stavět, proto se z větší části našich občanů a jejich nemovitostí nebude památková zóna týkat. Jediné zastavěné místo, kterého se zóna týká je v severní části obce kolem sportovního areálu, čistíčky odpadních vod a dále směrem od Houšovce k Labi.

Na naše námítky bylo sděleno následující: „Prohlášení památkové zóny nepředstavuje zakonzervování území ve stávající podobě, jeho cílem je především udržení specifického charakteru území, což samo o sobě změny území nevylučuje. Vlastníci předmětných nemovitostí nejsou bez dalšího ve výstavbě nebo provádění změn omezeni, jsou však povinni před provedením konkrétní změny ve smyslu § 14 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, získat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností (Přelouč), v němž bude uvedeno, zda jsou předmětné změny z hlediska památkové péče přípustné a současně budou případně individuálně stanoveny základní podmínky, za kterých lze tyto práce provést. Dále dodáváme, že § 14 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, připouští možnost vyloučení povinnosti vlastníka vyžádat si předem závazné stanovisko, a to podle tohoto zákona nebo na jeho základě s odkazem na § 6a a § 17, které pojednávají o plánu ochrany a ochranném pásnu.“

Účelem vyhlášení krajinné památkové zóny Kladrubské Polabí je zvýšená ochrana kulturně historických a přírodních hodnot specifické části krajiny na středním toku řeky Labe a jejich pokrytí v celé jejich územní a obsahové integritě. Podnětem k přípravě prohlášení krajinné památkové zóny Kladrubské Polabí byla potřeba zajistit ochranu hodnot širšího krajinného prostředí a dochovaných vazeb s národní kulturní památkou Hřebčín Kladruhy nad Labem. Další souvislostí je zařazení této národní kulturní památky na indikativní seznam statků pro budoucí zápis na Seznam světového dědictví UNESCO. Z potřeby chápat a chránit tento areál v širších územních, prostorových i obsahových souvislostech vyplynulo, že kulturně historické a přírodní hodnoty je třeba ošetřit prohlášením památkové zóny na celistvém území odpovídajícím významu v národním měřítku.

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ 2015

Ani letos na řečanské posvícení nechybělo tradiční vítání občánků, které se konalo v obřadní síni obecního úřadu v Řečanech nad Labem 10.října 2015 v dopoledních hodinách. Pěvecký soubor Myšáci ze základní školy pod vedením učitelek Michaely Novákové a Kateřiny Grande zazpíval přítomným občánkům: Janě Kálesové, Veronice Loužilové, Anně Nohejlové, Nikol Kothové, Elišce Novákové, Tadeáši Janouškovi, Filipu Hrušovi, Daniele Kočové, Václavu Olivovi, Jakubu Jeřábkovi, Alexi Klymčiwovi a Kláře Žampachové, kteří se dostavili v hojném počtu svých příbuzných.

Všem nově narozeným občánkům přejeme šťastný krok do života.

Lenka Vaňková, matrikářka

Využijte novou službu Finanční správy a platte daň z nemovitých věcí bezstarostně každý rok prostřednictvím SIPO!

PROČ?

- > Už nebudete mít starost, jestli vám bude doručena složenska do schránky!
- > Už nikdy nebudete mít obavu, že zapomenete zaplatit daň z nemovitých věcí!
- > Už se vám nestane, že nestihnete zaplatit daň včas!
- > Už nemusíte chodit platit na pokladnu finančního úřadu nebo čekat ve frontě na poště!

JAK NA TO?

UŽIVATELÉ SIPO

- 1) Vyplníte **Oznámení k platbě daně z nemovitých věcí prostřednictvím SIPO** a k němu přiložíte doklad o přidělení spojovacího čísla nebo aktuální rozpis bezhotovostní platby SIPO.
- 2) Toto doručíte finančnímu úřadu, u kterého jste poplatníkem daně z nemovitých věcí.

NEJSTE-LI DRŽITELEM SPOJOVACÍHO ČÍSLA SIPO

- 1) Vyplníte **formulář SIPO** (k vyzvednutí na pobočkách České pošty a nebo na www.ceskaposta.cz pod složkou Platební a finanční služby ČR) a odevzdáte ho osobně na kterékoliv poště.
- 2) Získáte spojovací číslo SIPO, a dále pokračujete jako uživatelé SIPO.

Přihlášení k placení daně z nemovitých věcí prostřednictvím SIPO na zdaňovací období roku 2016 je možné **do 31. ledna 2016**. Následující roky, i kdyby došlo ke změně výše daně, proběhne placení přes SIPO pro Vás zcela automaticky!

FORMULÁŘ OZNÁMENÍ K PLATBĚ DANĚ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ PROSTŘEDNICTVÍM SIPO NAJDETE NA PODATELNÁCH FÚ NEBO NA WWW.FINANCNISPRAVA.CZ POD ZÁLOŽKOU DAŇOVÉ TISKOPISY.

www.financnisprava.cz

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím důkladně informace na jeho zadní straně.
Upozornění: Nedílnou součástí tohoto oznámení je doklad prokazující přidělení spojovacího čísla.

Finančnímu úřadu pro

Územnímu pracovišti v, ve, pro

Rodné číslo poplatníka daně

otisk podacího razítka finančního úřadu

OZNÁMENÍ

o placení daně z nemovitých věcí prostřednictvím SIPO

01 Poplatník daně

příjmení a jméno, titul

02 Spojovací číslo SIPO poplatníka daně

03 Adresa místa pobytu

část obce / ulice, číslo popisné / orientační

PSČ

04 Kontaktní údaje

telefon

e-mail

☐ Oznámení o zahájení placení daně z nemovitých věcí prostřednictvím SIPO*

Od zdaňovacího období se zavazují hradit výše uvedenému finančnímu úřadu aktuální výši daně z nemovitých věcí podle zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů, prostřednictvím SIPO a v tomto rozsahu zprošťují finanční úřad mičelnivosti vůči České poště s.p.

Platba daně bude provedena prostřednictvím výše uvedeného spojovacího čísla SIPO podle Podmínek pro platbu daně z nemovitých věcí prostřednictvím SIPO od zdaňovacího období roku 2016 (dále jen „Podmínky“) určených Finanční správou České republiky.

Prohlašuji, že jsem se seznámil s Podmínkami, zveřejněnými Finanční správou České republiky a beru na vědomí, že Podmínky mohou být na další zdaňovací období změněny nebo aktualizovány.

☐ Požadavek na zohlednění přeplatku na dani z nemovitých věcí*

Žádám, aby počínaje zdaňovacím obdobím byl při platbě daně prostřednictvím SIPO zohledněn případný přeplatek na této dani – zvolenou možnost označte křížkem (X): ano ☐ ne ☐

☐ Oznámení o ukončení placení daně z nemovitých věcí prostřednictvím SIPO*

Prohlašuji, že počínaje zdaňovacím obdobím nebudu platit daň z nemovitých věcí prostřednictvím SIPO.

Datum

Vlastnoruční podpis poplatníka daně

* Zvolenou možnost označte křížkem v příslušném poli (x).

Informace k platbě daně z nemovitých věcí prostřednictvím SIPO

Od **zdaňovacího období roku 2016** je možné platit **daň z nemovitých věcí** (dále jen „daň“) prostřednictvím soustředěné inkasní platby obyvatelstva (dále jen „SIPO“). Daň z nemovitých věcí se řídí zákonem č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“). Generální finanční ředitelství podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. f) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), určilo **podmínky pro platbu daně z nemovitých věcí prostřednictvím SIPO od zdaňovacího období roku 2016 pod č. j.: 20493/15/7100-30121-107629** (dále jen „Podmínky“). Úplné znění Podmínek je zveřejněno na stránkách finanční správy www.financnisprava.cz a na úředních deskách všech finančních úřadů. Podmínky platí, pokud Generální finanční ředitelství neurčí a nezveřejní změnu podmínek. Nové znění podmínek bude zveřejněno podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. f) daňového řádu vždy nejpozději 2 měsíce před počátkem zdaňovacího období, na které se změna podmínek bude vztahovat, tj. nejpozději dnem 1. listopadu předcházejícího zdaňovacího období.

Před tím, než se rozhodnete platit daň prostřednictvím SIPO, je nutné, abyste se podrobně seznámil/a s Podmínkami. Níže jsou uvedeny základní informace k problematice placení daně prostřednictvím SIPO.

Kdo může platit daň prostřednictvím SIPO?

Možnost platby daně prostřednictvím SIPO je určena pro fyzické osoby, a to pouze pro poplatníky, **kterým bylo Českou poštou s.p. přiděleno spojovací číslo, a na dané zdaňovací období jim byla stanovena daň a předepsána na jejich osobní daňový účet.** Poplatníkům není umožněno platit daň prostřednictvím spojovacího čísla třetí osoby.

Jak se mohu přihlásit k placení daně prostřednictvím SIPO?

Poplatník vyplní tiskopis **Oznámení o placení daně z nemovitých věcí prostřednictvím SIPO** (dále jen „Oznámení“). Oznámení poplatník uplatní u místně a věcně příslušného finančního úřadu (dále jen „příslušný FÚ“) **nejpozději do 31. ledna zdaňovacího období**, od kterého má být daň prostřednictvím SIPO placena. Poplatník, který chce platit daň prostřednictvím SIPO na více finančních úřadech, musí uplatnit Oznámení **na každém příslušném FÚ samostatně**. Na základě uplatněného Oznámení bude daň hrazena prostřednictvím SIPO i v následujících zdaňovacích obdobích, pokud poplatník neuplatní u příslušného FÚ oznámení, kterým ukončí placení daně z nemovitých věcí prostřednictvím SIPO.

Co potřebuji k přihlášení k placení daně prostřednictvím SIPO?

Nedílnou součástí Oznámení je doklad prokazující přidělení spojovacího čísla (např. doklad o přidělení spojovacího čísla nebo aktuální platební doklad SIPO, resp. rozpis bezhotovostní platby SIPO).

Jak zruším placení daně prostřednictvím SIPO?

Poplatník vyplní Oznámení, v němž výslovně **vyznačí ukončení placení daně z nemovitých věcí prostřednictvím SIPO a uplatní je na příslušném FÚ nejpozději do 15. března zdaňovacího období**, ve kterém již nechce platit daň prostřednictvím SIPO. Platba daně prostřednictvím SIPO je ukončena také tím, že poplatník **oznámí příslušnému FÚ podle § 13a odst. 9 zákona, že již není na zdaňovací období u příslušného FÚ poplatníkem daně** a správce daně ověří, že jeho poplatnictví skutečně zaniklo.

Je možné platit daň prostřednictvím SIPO včetně příslušenství a nedoplatků? Jsou zohledňovány přeplatky?

Prostřednictvím SIPO je umožněno **platit daň pouze v aktuální výši celkové roční daně** stanovené na zdaňovací období příslušným FÚ. Pokud celková roční daň přesahuje 5 000 Kč, bude prostřednictvím SIPO placena pouze ve splátkách podle § 15 odst. 1 zákona a nelze ji uhradit najednou. Případné **nedoplatky na dani, doměřenou daň a příslušenství daně nelze hradit prostřednictvím SIPO, musí být uhrazeny jiným způsobem**. Pokud poplatník chce při platbě prostřednictvím SIPO zohlednit přeplatek na dani, označí tuto skutečnost v Oznámení. Nebude-li zohlednění přeplatku v Oznámení označeno, bude prostřednictvím SIPO uhrazena daň bez zohlednění případného přeplatku na dani.

Jak zjistím z rozpisu bezhotovostní platby SIPO výši daně z nemovitých věcí?

V rozpisu bezhotovostní platby SIPO bude daň uvedena pod kódem poplatku: **740, název poplatku: Daň-nemovitosti** a v detailu bude uveden finanční úřad, kterému byla daň uhrazena. Podrobnější informace ohledně daně získá poplatník u územního pracoviště finančního úřadu, kde má uložen spis.

SMLOUVA NA OBNOVU DVOU BLOKŮ ELEKTRÁRNĚ CHVALETICE PODEPSÁNA

Chvaletice 24. července 2015 – Tento týden byla podepsána smlouva na obnovu bloků 3 a 4 v Elektrárně Chvaletice a.s. Veřejnou zakázku vyhrála společnost KRÁLOVOPOLSKÁ RIA, a.s. Obnova dvou bloků bude stát 2,5 mld. Kč.

Veřejnou zakázku na obnovu bloků 3 a 4 elektrárna vyhlásila na podzim roku 2014. Jedná se o rozhodující část projektu obnovy elektrárny. Cílem projektu je především snížení emisí NOx a TZL (prachových částic) a prodloužení životnosti bloků 3 a 4 do roku 2030.

„Nejdříve proběhne zpracování projektové dokumentace, různá měření a příprava zázemí. Vlastní práce na blocích začne v březnu 2016 a hotovo bude do konce roku 2016,“ říká Luboš Pavlas, generální ředitel Elektrárny Chvaletice.

Vítěz tendru v rámci této části zakázky zajistí modernizaci kotelny, strojovny, systému kontroly a řízení, silnoproudých zařízení i elektrostatických odlučovačů popílků. Současně bude optimalizován i provoz absorberu odsíření č. 2 a upraveny vnitřní i vnější zauhlovací cesty, čímž dojde k dalšímu snížení prašnosti. Obnovené bloky tak budou splňovat nejprísnejší požadavky na dlouhodobý ekologický provoz.

*Gabriela Sáričková Benešová
mluvčí skupiny Severní energetická*

VE CHVALETICKÉ ELEKTRÁRNĚ PROVĚŘILI SPOLUPRÁCI HASIČSKÝCH JEDNOTEK

Chvaletice 23. října 2015 – V tomto týdnu se uskutečnilo taktické cvičení Hasičského záchranného sboru podniku Sev.en Ec, a.s., jehož námětem byl tentokrát požár kompresorové stanice absorberu č.2. Byl vyhlášen první stupeň požárního poplachu pro Sev.en EC a.s. Cvičení se účastnily i dobrovolné hasičské jednotky obcí Zdechovice, Řečany nad Labem a PS HZS Přelouč.

Námětem taktického cvičení byl požár kompresorové stanice na kótě 9 m absorberu odsíření č. 2. Cílem cvičení bylo ověřit spolupráci a odbornou připravenost velitelů HZS Sev.en Ec, a.s., a příslušníků hasičských jednotek z okolních obcí. Cvičení mělo také za úkol prověřit dojezdové časy jednotek. Součástí taktického cvičení bylo vyhlášení 1. stupně požárního poplachu pro Sev.en EC.

V 9:00 hod byl ve chvaletické elektrárně nahlášen za pomoci elektrické požární signalizace požární poplach. Pro provedení průzkumu velitelem zásahu bylo přes Krajské operační a informační středisko požádáno o vyhlášení prvního stupně poplachu.

„Prvotní zásah byl proveden zaměstnanci hasičského záchranného sboru podniku Sev.en

EC za pomoci připojení hadicového vedení k nástěnnému hydrantu. Další útočný proud byl vytvořen příslušníky hasičského záchranného sboru z Přelouče hadicovým vedením od suchovodu. Třetí útočný proud provedla jednotka dobrovolných hasičů ze Zdechovic schodišťovým prostorem. Jako čtvrtí se na místo dostavili dobrovolní hasiči z Řečan nad Labem, kteří prováděli doplňování cisteren vodou z chladicí věže č. 4,“ popsal průběh cvičení Jaroslav Brožek, velitel jednotky hasičského záchranného sboru podniku Sev.en EC.

Cvičení proběhlo podle plánu a jeho cíl byl splněn. Technologové také blíže seznámili zúčastněné hasiče s technologií absorbéru. Na závěr velitel HZS podniku informoval ostatní jednotky o připravované rekonstrukci bloků.

*Gabriela Sáričková Benešová
mluvčí skupiny Severní energetická*

PODZIMNÍ PROGRAMY V OBCENÍ KNIHOVNĚ ŘEČANY NAD LABEM

V pondělí a středu 12. a 14. října se přišli do obecní knihovny podívat žáci druhých tříd.

Tématem programu byl spisovatel Václav Čtvrtek. Povíдали jsme si o jeho životě a přečetli jsme si pohádku z knížky Maková panenka a motýl Emanuel. Na základě toho jsme potom přiřazovali názvy stromů a jejich plodů. Děti také skládali dohromady pomíchané obrázky a názvy knížek známého autora. Dále žáci zkoušeli navrhnout závěr příběhů, ze kterých jsme si přečetli, o čem jsou, ale už jsme si neřekli, jak dopadnou. Nakonec děti dostaly na vyplnění pracovní listy se základními údaji o Václavu Čtvrtkovi, které si odnesly s sebou do školy.

V průběhu října se děti hlásily na Večerek pro všechny duchy, strašidla i jejich krotitele. Všichni strašidelní účastníci se v pátek 30. října shromáždili v knihovně. Na začátku jsme se rozdělili do skupinek, což proběhlo za pomoci kouzelného pytle, z něhož všichni tahali různá strašidelná zvířátka. Spolu s čarodějnickými učitelkami jsme následně vytvářeli hrozné či roztomilé příšerky, namalovali jsme si lucerničky, které svítí bez použití svíček a řekli jsme si něco o upírech a netopýrech. Přečetli jsme si kousek z knížky Kopyto, Mňouk a ryšavý upír od Miloslava Švandrlíka a zakousli jsme se do upířího dortu a chlebičků ozdobených pavouky.

Nakonec jsme se vydali na strašidelnou stezku kolem zdejšího kostela, kde už čekal upír, velký pavouk, Bílá paní, Kostlivec a zombík se svými hroznými otázkami, na které se tajemné bytosti ptali každého, kdo šel kolem. Ještě, že malá strašidla měla z knihovny kouzelný kamínek, který je chránil proti temným silám. Po úspěšném zdolání a zodpovězení úkolů jsme se vypravili ke zdejší základní škole, kde už na všechny čekali rodiče.

První listopadovou středu se do knihovny přišly podívat děti ze 3. třídy ZŠ na program o Josefu Ladovi. O životě a knížkách tohoto známého českého ilustrátora ale i spisovatele jsme si povídali a přečetli jsme si příhodu: Jak byl Mikeš ve škole. Potom se nám v knihovně začaly najednou objevovat myšky a děti se je, stejně jako pohádkový Mikeš, snažily pochyť. Také jsme skládali dohromady pomíchané obrázky Josefa Lady a přiřazovaly jsme k nim rozstříhaná říkadla. Do školy na vyplnění děti dostaly pracovní listy se základními informacemi o spisovateli.

Mimořádně v pátek 6. listopadu jsme měli v knihovně vzácnou návštěvu. Přijely se sem totiž podívat děti ze ZŠ Hlavečník. Přivítala je Bílá paní a děti si s ní povídaly o místních pověstech. O tom, jaké děti znají, jak se pověst mění v průběhu času, což si žáci i prakticky vyzkoušeli. Některé regionální pověsti jsme si přečetli a nakonec děti dostaly rekvizity a zahráli jsme si pověst o řečanském zvonu.

Ve středu odpoledne byl připraven program pro členy a členky zdejšího Klubu důchodců. Tentokrát jsme si povídali o spánku, o potížích s ním i o tom co dělat, aby se zlepšil. Účastníci se dozvěděli známé i méně známé rady, o všem co spánek podporuje. Program se účastníkům líbil, se zájmem se začtli do předložené literatury a v době uzávěrky zpravodaje se připravuje další povídání, tentokrát na téma Paměť.

Poslední týden v listopadu byl v pondělí a středu důležitý den pro všechny prvňáčky. Byl totiž označen jako Den slabikáře. Tyhle důležité knížky měli slíbené všichni žáci z 1. tříd zdejší školy. Nejdříve ale byli vyzkoušeni pomocí kouzelnického klobouku, který uměl vyčarovat písmenka. Ta děti zvládly všechna s přehledem poznat. Některá dostala i na vymalování do školy, aby byla veselejší. Potom jsme si vyzkoušeli nakreslit obrázky

podle zadanych instrukcí. Háček byl v tom, že děti do poslední chvíle nevěděly, jaký obrázek jim má vyjít. Děti přišly na to, že v knihovně jsou s nimi i malé opičky, které si mohly vybarvit a odnést s sebou. Program byl ukončen slavnostním předáváním slabikářů v knihovně. Ještě před odchodem se šli žáci podívat do dětského oddělení na nové knížky.

V době uzávěrky Řečanského zpravodaje se pracuje na vyhodnocení a přípravách Vánočního trhu pro Lovce perel, který se bude konat 7. – 11. prosince 2015. Jedná se o zakončení celoroční soutěže na podporu dětského čtenářství. Děti po přečtení určitých knížek, označených jako tzv. perlorodky, odpovídají na otázky a po jejich odevzdání obdrží všechny krásnou perlu podle vlastního výběru. Navíc, po zodpovězení nepovinných otázek, mohou získat speciální bankovky, Moriony a za ty si právě na Vánočním trhu v knihovně budou vybírat kýženou odměnu i se všemi perličkami, které se jim během roku podařilo nasbírat. Celkové vyhodnocení projektu a vyčíslení získaných perel pro letošní rok bude zveřejněno v příštím čísle Řečanského zpravodaje. Ten, kdo se nestihl přihlásit, nemusí být smutný, protože hrát se bude rozhodně i v roce 2016. V rámci Vánočního trhu se bude konat v knihovně také Vánoční dílna pro všechny zájemce.

OBECNÍ KNIHOVNA ZVE NOVÉ I STÁLÉ ČTENÁŘE K NÁVŠTĚVĚ

V prosinci roku 2015 pro vás budou připraveny tyto novinky:

beletrie pro dospělé

EIDLER, P. Mrtoj v obecném zájmu. – česká detektivka

FOLLETT, K. Století 3. Hranice věčnosti. – historický román

GALBRAITH, R. Hedoábník. – anglická detektivka

HAUSEROVÁ, E. Noc v Mejdlovarně. – český román

HAKL, E. Hoožzí kostky. – povídky

KELEOVÁ-VASILKOVÁ, T. Co to bude? – román pro ženy

KELEOVÁ-VASILKOVÁ, T. Modrý dům. – román pro ženy

KUŤÁK, J. Území testu. – česká detektivka

NESBO, J. Přízrak. – norská detektivka

NESBO, J. Policie. – norská detektivka

NESBO, J. Syn. – norská detektivka

NESBO, J. Krev na sněhu. – norská detektivka

PICOULTOVÁ, J. Vypravečka. – historický román

VONDRUŠKA, V. Znamení Jidáš. – historická detektivka

VONDRUŠKA, V. Podioná svatba na Lichnici. – historická detektivka

VONDRUŠKA, V. Králův dluh. – historická detektivka

ZUSAK, M. Zlodějka knih. – historický román

naučná literatura

TUČKOVÁ, K. – BŘEZINOVÁ, A. – ZAPLETAL, T. Fabrika: příběh textilních baronů z moravského Manchesteru

pro děti od 3 do 6 let

AWDRY, W. *O mašině Tomášovi 5 – další příběhy známé lokomotivy*

AWDRY, W. *O mašině Tomášovi 7 – další příběhy známé lokomotivy*

AWDRY, W. *O mašině Tomášovi 9 – další příběhy známé lokomotivy*

AWDRY, W. *O mašině Tomášovi 11 – další příběhy známé lokomotivy*

Nové příhody ze Stokorcového lesa – příběhy Medvídka Pú a jeho kamarádů

pro děti od 6 do 9 let

BLYTONOVÁ, E. *Tajemství ztraceného náhrdelníku. – detektivka pro děti*

BREZINA, T. C. *Brána času. Magický kámen Vikingů. – dobrodružný příběh*

BREZINA, T. C. *Brána času. Boj Černého rytíře. – dobrodružný příběh*

GOLDFLAM, A. *Pohádky o nepotřebných očech a lidech. – moderní pohádky*

MEADOWSOVÁ, D. *Jasmínka, dárková víla. – pohádkový příběh*

MEADOWSOVÁ, D. *Skarlet, víla granátového kamene. – pohádkový příběh*

MONGREDIENOVÁ, S. *Zachráněná sovička. – příběh o zvířatech*

OSBORNEOVÁ, M. P. *Dobrodružství na Měsíci. – další příběh Aničky a Kuby*

pro děti od 10 do 15 let

BŘEZINOVÁ, I. *Blázniví donkichoti. – prázdninový příběh ze Španělska*

HADDON, M. *Spudoeč aneb 70000 světelných let. – dobrodružný příběh*

KINNEY, J. *Deník malého poseroutky 9 – další příhody známého školáka*

LEVINEOVÁ, G. C. *Zakletá Ella. – fantasy příběh*

Časopisy

V letošním roce nabízíme letošní i starší čísla těchto periodik:

pro dospělé :

Burda, Živá historie, Chip, Moje země, d-Test, Maminka, Dieta, F.O.O.D., Pěkné bydlení, Re-

ceptář, Naše krásná zahrada, Kreativ (Praktická a moderní žena), Burda Kids móda pro děti,

Burda Kreační plnění

loňská a starší vydání časopisů:

pro dospělé:

Verena, Motocykl, Computer, Příroda, Přísně tajné, Jedním dechem, 5x krimi Stalo se, Read-

er s Digest

pro děti:

Mateřidouška, Čtyřlístek, Kačer Donald, Méďa Pusík, ABC, Bravo, Bravo Girl, Koně a hříbata,

Tom a Jerry

Ceník poplatků obecní knihovny pro rok 2016

REGISTRACE	
registrační poplatek DOSPĚLÍ	70,- Kč (od 1. 1. do 31. 12.) 35,- Kč (od 1. 7. do 31. 12.)
registrační poplatek DĚTI do 15 let, STUDENTI se student. průkazem, DŮCHODCI	30,- Kč (od 1. 1. do 31. 12.) 15,- Kč (od 1. 7. do 31. 12.)
jednorázová výpůjčka	20,- Kč/1 položka
Internet	zdarma
tisk	3,- Kč/1 strana, 4,- Kč oboustranný tisk
meziknihovní výpůjční služba (MVS)	cena podle nákladů na poštovné
SANKČNÍ POPLATKY	
ztráta čtenářského průkazu a vystavení nového	10,- Kč
ztráta, zničení knihy nebo časopisu	cena knihy + 100,- Kč nebo koupě nové knihy, cena časopisu
poškození knihy nebo časopisu	20,- až 100,- Kč podle rozsahu poškození
1. upomínka po 7 dnech od uplynutí výpůjční lhůty	30,- Kč
2. upomínka po měsíci od první up.	60,- Kč
3. upomínka po měsíci od druhé up.	90,- Kč
Pokud nebude čtenář reagovat na 3. upomínku, bude mu doporučeně zaslán dopis s žádostí o okamžité vrácení nebo nahrazení dokumentů. V dopise bude rovněž uvedeno, že pokud do 1 měsíce nevrátí půjčené dokumenty, bude předvolán před pořádkovou komisí. Rovněž po něm bude požadováno zaplacení 3. upomínky a doporučeného dopisu. Předvolání před pořádkovou komisí, která bude žádat okamžité vrácení nebo finanční nahrazení dokumentů.	

Děkujeme Všem přispěvatelům do sbírky víček z PET lahví na pomoc malé Lucince Procházkové trpící dětskou mozkovou obrnou – triparézou. Sběrka víček bude probíhat i v následujícím roce 2016.

Žádáme návštěvníky knihovny, aby v zimních měsících pro vstup do knihovny po 17:00 hod. zvonili na zvonek u vstupních dveří do budovy (případně můžete klepat na okno knihovny).

Všem čtenářům přejeme krásné a klidné Vánoce a šťastný nový rok.

Mgr. Šandová Kateřina. knihovnice

KLUB ŽEN LABĚTÍNA

ROZLOUČENÍ S PRÁZDNINAMI

Již tradičně připravilo sdružení dobrovolných hasičů Labětín a Klub žen pro naše děti rozloučení s prázdninami, které se uskutečnilo 29. srpna na hřišti v Labětíně. Děti si zasoutěžily v různých dovedných, znalostních a pohybových disciplínách. Počasí bylo nádherné, hodně teplé a proto děti velmi nadšeně uvítaly koupel v šamponové pěně. Ta vytvořila uprostřed hřiště osvěžující pěnové jezero, které bylo zdařilým vyvrcholením celého odpoledne.

ZÁJEZD PRO DĚTI

Dne 11. října se uskutečnil autobusový zájezd do Prahy do divadla Pavla Kozíška na představení „Za kouzly kolem světa“. Pro naše nejmenší to byl úžasný zážitek. Možná nám z účastníků brzy vyrostou malí kouzelníci.

MIKULÁŠSKÁ BESÍDKA

V neděli 6. prosince proběhla v místním hostinci v Labětíně „Mikulášská besídka“. Nejdříve děti shlédly napínavé loutkové divadelní představení. Poté Mikuláš s andělem a čerty rozdávali mikulášskou nadílku. Následovala diskotéka, kde si děti zatančily a vydováděly se.

Děkujeme p. Jiřímu Kothovi za krásné písničky a panu Kracíkovi za pronájem sálu v hostinci.

Všem spoluobčanům přejeme klidné a spokojené prožití vánočních svátků a vše nejlepší do nového roku 2016.

Klub žen Labětína

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Den Slabikáře

23. listopad a 25. listopad byly pro naše prvňáčky velmi významné dny. Od září jsme se naučili mnoho písmenek a zvládli jsme přečíst celou Živou abecedu. Své další čtenářské dovednosti budeme rozvíjet pomocí Slabikáře. Ten byl předán dětem z 1. B 25. 11. a dětem 1. A 25. 11. v místní knihovně.

Paní knihovnice měla pro děti připravený zábavný program. Z čarovného klobouku vytahovala písmenka, děti si vyrobily závesné opičky podle písmenka O, dozvěděly se o tom, jak to funguje v knihovně, kdo si může knížky půjčovat a jak se k nim máme chovat. Závěr už patřil slavnostnímu předávání Slabikářů.

Teď už jen zvládnout další písmenka a budou z nás malí čtenáři.

Jana Vohralíková, Marcela Banková

XVII. ročník mezinárodního dětského folklorního festivalu Tradice Evropy 2015

Festival Tradice je dětským mezinárodním festivalem, jehož program je určen hlavně školním dětem. Každoročně festival hostí dětské soubory ze zahraničních zemí. V letošním roce probíhal festival od 4. 11. do 7. 11. 2015.

Zvláštností tohoto projektu je, že každý den probíhá v jiném městě Pardubického kraje. Účastníci festivalu navštívili Slatiňany, Choltice, Chrudim, Svitavy a Pardubice. K nám do Řečan přijeli 4. listopadu soubory z Běloruska, Finska a Slovenska. Účastníci předvedli taneční, pěvecké a hudební vystoupení.

Naši žáci ocenili velkou pestrost programu, krásné kostýmy, lidové kroje, skvělou choreografii i šikovnost dětí. Bouřlivý potlesk svědčil o tom, že se všem akce velice líbila.

Mgr. Jana Vohralíková

Berlín

Díky projektu výzva 56, na který reagovala naše škola, jsme mohli umožnit vybraným žákům 2. stupně zúčastnit se zdarma jazykového zájezdu do Berlína v termínu 16. – 20.11.2015, který pro nás připravila cestovní kancelář PRO TRAVEL.

Smyslem celého projektu bylo nejen přiblížit dětem kulturu a dějiny Německa, ale také slyšet cizí jazyk v praxi a vyzkoušet si jazykové vyučování prostřednictvím rodilých mluvčích.

V pondělí 16. listopadu jsme se všichni sešli v 6 hodin ráno před školou, kde nás vyzvedl autobus. Naše skupina byla nejpočetnější, celého zájezdu se spolu s námi zúčastnili také žáci z Kutné Hory, Čáslavi a Českého Meziříčí.

Po příjezdu do Berlína nás ihned čekala první část programu s průvodkyní, která nás po celých 5 dnů doprovázela, dětem zprostředkovávala veškeré důležité informace a samozřejmě překládala.

Po vystoupení z autobusu jsme se pěšky vydali podél budovy Říšského sněmu k Brani-borské bráně. Prošli jsme se jednou z nejznámějších ulic Unter den Linden a se soumrakem jsme došli k nedalekému Památníku holocaustu. Protože nás už přepadala únava z dlouhého dne, nastal ten pravý čas pro cestu do hotelu Tulip Inn, kde byly již nachystané útulné pokoje

s televizí, vlastním sociálním zařízením (nechyběl ani fén) a hlavně první večere.

Každý den se vstávalo v 7 hodin, abychom se stihli pořádně nasnídat. Snídaně byly formou švédských stolů. Nechybělo opravdu nic. Pečivo, uzeniny, sýry, müsli, cornflakes, jogurty, saláty, ovoce, míchaná vajíčka, croissanty, malé koblížky, a kdo měl chuť, připravil si sám palačinky s marmeládou nebo nutellou. Výběr byl skutečně veliký a každý si přišel na své.

Po snídani si děti zabalily do batohu věci na celý den, také obědový balíček, a v 8,30 už jsme všichni seděli v autobuse, který nás vzal za vzděláním a kulturou.

Každý den jsme měli až do 15 hodin čas na poznávání Berlína. Navštívili jsme krásné Pergamon museum, kde nás ohromila lštařina brána. Nádherná vyhlídka na Berlín (jeho východní i západní část) se nám otevřela z Fernsehturm, neboli Televizní věže, nejvyšší stavby v Berlíně, která měří 365m a do její prosklené kopule jsme se nechali vyvézt výtahem.

Viděli jsme katedrálu Berliner Dom, prošli jsme se po Nikolaiviertel s dominantou kostela Nikolaikirche, navštívili jsme i nedalekou Postupim s krásným barokním zámčkem Sanssouci, zahradami a neopomněli jsme prohlídku záměčku Cecilienhof, kde se po 2. světové válce konala Postupimská konference.

Všechna tato poutavá místa Berlína však nejsou kompletním výčtem zajímavostí, se kterými jsme se v průběhu týdne seznámili.

Dále nás čekala interaktivní prohlídka expozice Story of Berlin, ze které jsme přešli do atomového krytu pro 3600 lidí pod třídou Kurfürstendamm. Obzvlášť tato prohlídka se pro nás stala silným zážitkem. Zastavili jsme se u zámku Charlottenburger Schloss a navštívili ruiny kostela Gedächtniskirche.

Na poslední den byla naplánována návštěva 1,3km dlouhého dochovaného zbytku Berlínské zdi, tzv. East Side Gallery, která nás upoutala především svou barevností a výtvarnými nápady. Právě na tomto místě mnozí pochopili, jak se lidé při stavbě zdi a jejím pádu cítili a co prožívali. Zajímavá byla zastávka u Checkpoint Charlie, dřívějšímu přechodu mezi východním a západním Berlínem. Odpoledne jsme zakončili prohlídkou dokumentačního centra Museum Topographie des Terrors.

K pořízení fotografií sváděli všudypřítomní berlínští medvědi a barevné trabanty. I v takto nabitém programu se našel čas, aby si děti mohly nakoupit malé dárky, upomínkové předměty, pohledy nebo něco dobrého, pro Berlín typického, např. Currywurst. Krátké zastávky tedy byly také na Potsdamer Platz a Alexander Platz, na nichž se nacházelo množství nákupních center.

Po prohlídkách nejzajímavějších míst Berlína pak děti čekalo jazykové vyučování, které probíhalo od úterý do čtvrtka, vždy od 15,30 do 18 hodin. Všichni byli rozděleni podle úrovně znalosti němčiny do čtyř skupin. Kvalifikovaní lektori jazykové školy prošli s dětmi několik témat, např. číslovky, čas, barvy, hodiny, nakupování, pamětihodnosti Berlína, s těmi pokročilejšími pak procvičili také gramatické jevy (časování sloves, slovesné časy, stupňování přídavných jmen apod.). Děti spolupracovaly ve skupinách, ve dvojicích, hrály různé hry, měly připravené úkoly na pracovních listech, vytvářely paměťové mapy...a hlavně ztrácely ostych mluvit. Z jejich reakcí jsme usoudili, že je výuka skutečně bavila, byla jim velkým přínosem a probíhala ve velice přátelské atmosféře.

Na závěr jazykového kurzu získaly děti certifikát, který prokazuje, že se výuky účastnily.

Prožili jsme společně krásný týden. Děti si zpět domů přivezly zkušenosti i nové vědomosti, které se jim jistě pro život budou hodit.

A my věříme, že alespoň někteří se budou německému jazyku věnovat dál, protože by byla škoda hodit za hlavu vše, co se naučili. Znalost dalšího jazyka je v současné době velkou výhodou, ne-li nutností.

Veronika Danielová, Kateřina Grande

Jazykový pobyt v Anglii

V rámci projektu výzva č. 56 jsme uskutečnili zájezd do Anglie v termínu od 28. 11.– do 4. 12. 2015 a umožnili vybraným žákům 2. stupně zúčastnit se zdarma jazykového pobytu, který pro nás připravila cestovní kancelář PRO TRAVEL.

Cílem celého projektu bylo seznámit děti s historií a současností Anglie, seznámit s nejdůležitějšími pamětihodnostmi, slyšet rodilé mluvčí, vyzkoušet si jazyk v praxi, podívat se do anglických rodin a porovnat zvyklosti v Anglii a u nás.

V sobotu 28. listopadu jsme se sešli v 13. 30 před školou, kde jsme nastoupili do autobusu a vydali se směr SRN, Belgie, Francie. Cestou jsme se ještě zastavili v Trmicích u Ústí nad Labem, kde jsme nabrali druhou školu, která cestovala společně s námi. Náš údiv a otázky

nastaly, když jsme zjistili, že s nimi cestuje i žákyně, která je na invalidním vozíku. Nikdo z nás si nedovedl představit, jak bude zájezd probíhat. Brzy se naše obavy ale rozplynuly, jelikož jak učitelé, tak žáci tento handicap zvládli bez problému, a hlavně děti se dokázaly starat o svou spolužačku perfektně, spontánně a ukázali nám všem, že i takové děti mohou náročný zájezd absolvovat.

Po příjezdu do Francie a přístavu Calais, jsme v noci pokračovali trajektem do Velké Británie do přístavu Dover. Na jízdu lodí mnozí z nás jistě nezapomenou, protože houpající trajekt pro většinu nebyl dobrým zážitkem.

Z Doveru jsme pokračovali do Londýna. Po dvouhodinové cestě a náročné noci jsme konečně vystoupili z autobusu a společně s paní průvodkyní, která nás provázela po celou dobu zájezdu, jsme vyrazili na celodenní prohlídku Londýna.

Vydali jsme se nejprve parkem ve čtvrti Greenwich, kde je známá královská observatoř a kudy prochází nultý Poledník, pak jsme se svezli lodí po řece Temži kolem mostu Tower Bridge, zavítali jsme do hradu The Tower, kde jsme viděli korunovační klenoty, zbrojnice, popraviště a další zajímavosti. Dál naše cesta vedla finančním centrem Londýna - The City ke katedrále St. Paul's Cathedral. Závěr dne jsme zakončili jízdou na London Eye, kde se nám naskytl nádherný pohled na večerní rozsvícený Londýn. Po náročném dnu jsme odjeli do Hastingsu, kde jsme byli ubytováni v anglických rodinách.

Další den už následovala výuka v místní škole SHANE GLOBAL LANGUAGE CENTER, která pokračovala od pondělí do středy, vždy v dopoledních hodinách. Žáci zde nejprve absolvovali jazykový test, podle kterého byli rozděleni do třech skupin. Pak už probíhala výuka s kvalifikovanými lektory. Děti pracovaly ve skupinách, ve dvojicích, hrály různé hry a soutěže, měly připravené úkoly na pracovních listech, sledovaly film v anglickém jazyce. Hned první den byly výukou nadšený a těšily se na další dny ve škole.

Odpoledne jsme odjeli na výlet k romantickému vodnímu hradu Bodiam Castle, který jsme si prohlédli a vyslechli si jeho historii v anglické verzi. Pak jsme se vrátili zpět do města Hastings, které jsme si prohlédli, prošli jsme se po nábřeží a pěkné oblázkové pláži.

Další dny po dopolední jazykové výuce jsme ještě navštívili útesy Beach Head, spadající do moře z výšky přes 170 m, viděli jsme překrásný pás křídových útesů známý jako Seven Sisters, prohlédli si přímořské letoviště Brighton, došli na zábavné molo Brighton Pier (nasbírali si mušle) a ocitli se na chvíli v podmořském světě v akváriu Sea Life Centre. Nezapomenutelný zážitek v nás ale zanechala návštěva Canterbury a prohlídka jeho skvostné gotické katedrály.

Poslední den pobytu jsme zahájili opět prohlídkou Londýna. Dopoledne jsme zavítali do

muzea voskových figurín Madame Tussauds, pak následovala důležitá místa, která se nejvíce zapsala do historie města: Buckingham Palace, Westminster Abbey, Whitehall, Trafalgar Square, Piccadilly Circus, Leicester Square, čínská čtvrť Soho. Svezli jsme se místním metrem, ale i známým autobusem Double decker. Před odjezdem domů, jsme ještě stihli nákupy suvenýrů a vánoční trhy v Hyde parku.

Na krásný týden, který jsme všichni zažili, budeme jistě dlouho vzpomínat. Děti získaly certifikát, který prokazuje, že se jazykové výuky účastnily, viděly život v anglických rodinách, zkusily si ověřit své jazykové znalosti.

Poděkování patří cestovní kanceláři PRO TRAVEL, která zájezd perfektně připravila, ale i dětem, které během pobytu dodržovaly pokyny a rady, naslouchaly výkladům paní průvodkyně a v rodinách se chovaly slušně.

Mgr. Naďa Doubravová

Poděkování za sponzorský dar

Rádi bychom poděkovali obci Řečany nad Labem za sponzorský dar 15 000 Kč, který školní sbor obdržel na oslavách obce. Zakoupili jsme hudební nástroje- digitální stage piano YAMAHA, rytmický nástroj cajon a zvonkohru. Všechny tyto nástroje pomohou našemu sboru k lepší reprezentaci na koncertech a soutěžích. Najdou využití i v běžných hodinách hudební výuky.

Děkujeme

Myšáci, ZŠ Řečany nad Labem

Projektový den v 1. A a 1. B

V úterý 27. 10. jsme si v obou prvních třídách vyzkoušeli projektový den s tématem svátku, který se slaví v anglicky mluvících zemích – Halloween. Od rána se to hemžilo samými strašidly, kostlivci, duchy a jinými příšerkami.

Ráno čekalo na děti velké překvapení. Přišel mezi nás pan policajt z Městské policie v Přelouči. Vykládali jsme si o tom, jak se chovat na silnici a řešit různé dopravní situace.

Také nám doporučil zajímavé od-

kazy pro školáky - <http://www.zachranny-kruh.cz/>, <http://www.ibesip.cz/>, www.skodahrou.cz. Prvňáčci v maskách, ale se zájmem poslouchali a horlivě se zapojovali do diskuze.

Pak už nastalo halloweenské hemžení. Nejprve jsme si řekli, proč a jak se ten svátek slaví, co jsou hlavní atributy. S nimi jsme pracovali na interaktivní tabuli. Každý měl pracovní list, kde jsme určovali počet slabik, grafickou stavbu slova a hledali známá písnička. Vytvořili jsme si malou závěsnou dekoraci, vybarvovali jsme mandaly. Poslední vyučovací hodina byla spojená. Děti z obou tříd si společně zatancily při diskotéce, plné soutěží. Závěr dne patřil pohádce O malé čarodějnici.

Dětem se netradiční vyučování líbilo a hezky si ho užily.

Mgr. Jana Vohralíková, Mgr. Marcela Banková

Strašidelný večírek v knihovně

Podzim přináší čas slavností Věch Svatých a vzpomínku na všechny zesnulé – Dušičky. Už dříve se o těchto svátcích vyprávěly podivuhodné příběhy. Děti ze 4. A 5. třídy se také rádi občas bojí, a proto vyplnily tajemnou křížovku a přihlásily se na Strašidelný večírek v místní knihovně.

Ačkoli někteří o podzimních prázdninách odpočívali, parta 20 odváživců se v pátek 30. 10. sešla v 18 hod před obecním úřadem. Čarodějnice Berta si pro ně nachystala bohatý program. Strašidla se nejprve představila a ve skupinkách sepsala nejruznější kouzla, čáry a své další schopnosti. Atmosféra v knihovně houstla nejen při vyprávění o Draculovi, o různých českých strašidlech, ale i při četbě z knihy Bubáci či z knihy Kopyto Mňouk a ryšavý upír od

spisovatele Miloslava Švandrlíka. Hrobové ticho v budově nastalo při nočním hledání záchraných lesklých kamínků. Abychom se tolik nebáli, vyrobil si každý lucerničku na cestu domů a malé strašidélko.

Na večírku nesmělo chybět ani občerstvení. Odvážlivci ochutnali myši, pavouky, hady, oči a podivný rosolovitý dort. Největší zkouška odvahy nastala v samém závěru. V řečanském parku vypukl rej strašidel. Po hradbách kostela se procházela bílá paní, na schodech kostela strašil upír a za stromy vykukoval velký pavouk, kostlivec a zombík. Po splnění všech děsivých úkolů v parku jsme zakončili tento večer průvodem ke škole, kde se některých příšer možná lekli i rodiče.

Knihovna Řečany n. L., Michaela Nováková, Kateřina Grande

XVI. ročník Vánočního turnaje ve šplhu

27. 11. 2015 proběhl na naší škole již XVI. ročník Vánočního turnaje ve šplhu. Turnaj je určen pro žáky 1. stupně ZŠ.

Soutěžilo celkem 8 základních škol z okolí - ZŠ Choltice, ZŠ Rohovládova Bělá, ZŠ Přelouč Smetanova, ZŠ Přelouč Masarykova, ZŠ Týnec nad Labem, ZŠ Břehy, ZŠ Hlavečnická a ZŠ Řečany nad Labem. Celkem šplhalo 147 dětí.

Letošní ročník jsme zahájili svižnou rozsvícenou, která všechny příjemně nastartovala

a rozeběhla. Po odstartování soutěže postupně šplhali žáci od 1. do 5. třídy, chlapci a dívky v samostatné kategorii. Během soutěže byl pro žáky připraven doprovodný program. Soutěže připravili a organizovali žáci z 5. třídy.

Součástí celé akce bylo pěkné taneční vystoupení žáka 3. třídy **Jana Duška** a jeho taneční partnerky **Kateřiny Rambuskové**. Jde o nejmladší závodní taneční pár tanečního klubu z Chvaletic. Předvedli nám standartní i latinsko-americké tance a sklídili velký potlesk.

I v letošním roce se nám podařilo získat finance od Pardubického kraje v rámci grantového programu na podporu sportu a volnočasových aktivit v Pardubickém kraji v roce 2015, prostřednictvím nichž jsme zajistili nebo proplatili dopravu a nakoupili ceny. Navíc nám pomohli rodiče a sponzoři, kterým děkujeme a s jejich pomocí jsme mohli pro soutěžící zajistit odměny a občerstvení.

Vyhodnocení:

Všichni soutěžící byli nakonec odměněni, první tři z každé kategorie získali hodnotnější ceny a medaile z naší keramické dílny.

Také byli odměněni **nejrychlejší šplhač – Alex Liška, čas 3. 49s ze ZŠ Řečany nad Labem a nejrychlejší šplhačka Natálie Skalová, čas 3.78s ze ZŠ Přelouč Smetanova.**

Nejlepší školou se pro letošní rok stala **ZŠ Přelouč Smetanova**. Ta získala pohár, vyrobený v naší keramické dílně, a sladké odměny.

Pořadí škol:

1. Přelouč-Smetanova
2. Řečany nad Labem
3. Týnec nad Labem
4. Přelouč-Masarykova
5. Choltice
6. Rohovládova Bělá + Břehy
7. Hlavečnick

Naše škola se umístila na pěkném 2. místě

za 1. tř.	2. místo	Eliška Vánišová
za 3. tř.	1. místo	Samuel Kadavý
	2. místo	Jakub Hamr
za 4. tř.	1. místo	Matouš Beran
	3. místo	Šimon Balhárek
	3. místo	Vendula Urválková
za 5. tř.	1. místo	Alex Liška

Všem gratulujeme, sponzorům děkujeme a těšíme za rok na již XVII. ročník turnaje.

Jana Vohralíková, Kateřina Grande

SPONZOŘ 16. ROČNÍKU TURNAJE VE VÁNOČNÍM ŠPHU

Grant z Pardubického kraje

(tato akce byla finančně podpořena Pardubickým krajem v rámci grantového programu na podporu sportu a volnočasových aktivit v Pardubickém kraji v roce 2015)

Ovoce – Zelenina – Vitera
Goldfein CZ, s. r.o. Pardubice
ALMA – Aleš Petrů
M+M Švejkovi
Sobotkovi, Venclovi
Richterovi, Jezdinský
Novákovi, Nedbalovi
Peckovi, Novotný
p. Teplá, Vánišovi
Posejpalovi, Čejkovi
Apltaueroi, p. Jackuláková
Žákovi, Šebkovi
Velčovský, Langrovi
Kohoutkovi, p. Dušková
Kadavý, p. Kalousková
Baranovi, Urválkovi
Žlumov, Semelkovi
Machkovi, Marešovi
Navrátilovi, Salfický, L. Živný
Bednářovi, p. Fliegrová, p. Paďourová

Poděkování MUDr. Heleně Hlaváčkové

Základní škola a mateřská škola Řečany nad Labem děkuje MUDr. Heleně Hlaváčkové za dlouhodobou nezištnou podporu při organizaci a zdravotním zabezpečení klimatických pobytů žáků 1. stupně i zahraničních zájezdů žáků 2. stupně ZŠ. Paní doktorce jsme velmi vděční za velkou ochotu a obětavost, s kterou přistupuje ke všem našim aktuálním prosbám a potřebám. Nepovažujeme to v žádném případě za samozřejmost a vážíme si její pomoci.

T. Zemánek, ředitel školy

SPOLEČNOST PŘÁTEL ZÁKLADNÍ ŠKOLY

vás srdečně zve na

ŠKOLNÍ PLES,

***který se koná v sobotu 30. ledna 2016 od 20 hodin
v sále hospody U Koblihů v Řečanech nad Labem.***

Hraje skupina RELAX.

Výtěžek z plesu bude použit pro děti ze ZŠ a MŠ Řečany nad Labem.

***!!! JE NUTNÉ SI REZERVOVAT MÍSTO !!!
na tel.: 602 948 752***

MATEŘSKÁ ŠKOLA

My se čertů nebojíme

I tento rok navštívili naši školičku Mikuláš, anděl a čerti. Jejich pekelná kniha obsahovala nejen špatné, ale i dobré vlastnosti a skutky našich dětí. A tak není divu, že nakonec každý dostal od Mikuláše pěknou nadílku.

A čerti – i když vypadali hroziivě, se nakonec ukázali jako veselí chlapi, které trápí blechy v kožiše a chtějí hlavně podrbat na zádech.

A aby se jim u nás líbilo, připravili jsme si pro ně básničky a písničky. Myslíme si, že se nám to povedlo, protože se jim od nás nechtělo. Ale nakonec museli odejít, protože na ně čekaly ještě další děti.

Cestou se ještě stavili v naší kuchyni, odkud si chtěli odnést naši pani kuchařku, protože moc dobře vaří. V pekle by se jim hodila. Ale my jsme ji nedali, a tak odešli s nepořízenou.

Přijelo k nám divadlo Šeherezáda s pohádkou „S čerty nejsou žádné žerty“. Děti pozorně poslouchaly a odnesly si poučení „Čert nikdy nespí“, které se jim určitě v životě bude hodit.

Těšíme se na Vánoce

Ale než přijdou, měli jsme s dětmi ještě moc práce, museli jsme vánočně vyzdobit celou školku, vyrobit vlastnoručně přáníčka, pomoci Ježíškovi ozdobit stromeček, naučit se vánoční básničky a písničky. Těmi jsme potěšili všechny, kteří se přišli podívat na naše vánoční besídky. Do té doby jsme stihli s dětmi ještě napéct cukroví jako pohoštění pro rodiče na besídkách. Náš pěvecký soubor ZPĚVÁČEK si připravil na besídky pásmo vánočních písní a básní.

Aby dětem čekání na Štědrý den rychleji uteklo, každý den si říkáme, kolikrát ještě přijdeme do školky a sundáváme z adventního kalendáře jeden sáček. Je v něm vždy ukryt napsaný úkol pro děti, který když všichni splní, dostanou malou odměnu.

Těšíme se ještě na jedno divadelní představení „Andělské pohádky“ a pak se již rozejdeme na vánoční prázdniny.

Kolektiv zaměstnanců Mateřské školy v Řečanech nad Labem přeje všem našim dětem, rodičům i celým jejich rodinám klidné a spokojené prožití vánočních svátků a mnoho zdraví v novém roce.

Paola Šupová, učitelka MŠ

Poděkování sponzorům MŠ

S nadcházejícím koncem roku se obvykle bilancuje a vzpomíná. A nám se v mysli vybavují mj. ti, kteří se nám snaží nezištně pomoci v naší finanční situaci. A tak aspoň takto chceme dodatečně poděkovat za dosavadní pomoc všech, kteří podporují svými finančními či hmotnými dary naši Mateřskou školu v Řečanech nad Labem.

Máme radost a vážíme si jakéhokoliv i drobného daru, ať se jedná o peněžní dar, papír na kreslení, výtvarné potřeby, omalovánky, cukroví na besídky, ovoce nebo služby poskytnuté s výraznou slevou. Jsme a budeme rádi za každou vaši podporu, která přispěje k pohodě a spokojenosti dětí i rodičů v prostředí naší školky.

Děkujeme proto

za finanční dary:

obci Trnávka, panu L. Sobotkovi, panu J. Kalinovi, Společnosti přátel ZŠ a MŠ Řečany n. L.

za hmotné dary

(papíry, hračky, stavebnice, cukrovinky, perníčky, ozdoby na stromeček apod.):

paní J. Šoltové, paní L. Listoňové, paní P. Křivkové, paní J. Fliegrové, panu L. Sobotkovi,

paní L. Šidlikovské, paní I. Peckové

za truhlářské práce panu Z. Nedbalovi

paní V. Šoltové za fotografování dětí

vedení naší obce za spolupráci při udržování pěkného prostředí naší školní zahrady

Bc. Hana Hozáková vedoucí učitelka MŠ

ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU 28.11. 2015

Nejkouzelnější období roku - advent a Vánoce - je tu. Obec se oblékla do adventní výzdoby a Vás obklopuje kouzelná vánoční atmosféra.

Očekávání tradičního rozsvícení vánočního stromu, setkání s přáteli i známými. První dotek vánoční hvězdy. Slavnost rozsvícení začala, jak se patří, v kostele zpěvem evangelického sboru z Trnávky. Po svátečních chorálech se lidé přemístili do parku, kde se již od půl páté hromadily zástupy návštěvníků. Mohli jste si projít stánky s vánoční tematikou, od adventních věnců po různé sladkosti a blikající světýlka, a že bylo opravdu z čeho vybírat. Nemůžeme opomenout stánky našich spolků, fotbalistů s klobáskami, žen Labětína s vánočkou a stánek hasičů se zábijačkovými specialitami, na které se těšil snad každý. Těch bylo toho roku opravdu hodně, ale také se na všechny nedostalo, zájem předčil všechny očekávání a prodalo se 550 jitrniček, 380 krupáků a 210 porcí prdeláčky. Návštěvníky zahřála lahodná horká medovina, a také svařené víno. Svůj stánek zde otevřela Abilympijská asociace z Pardubic s programem tvořivých dílniček pro děti, které si mohli vytvořit a vymalovat různé obrázky. Také zde byly k zakoupení jejich výrobky, věci pro domácnost a osobité drobnůstky na zkrášlení domova.

Tradiční Andělská pošta a živý betlém okouzlovali dětské oči. Zájem o pohazení a pomazlení si zvířátek byl od dětí veliký, každý toužil vidět poníka nebo lamu. Rozzářená očka menších i větších capartů byla k nezaplacení.

Pravá vánoční atmosféra se nesla také v duchu křtení. Ve stánku obecního úřadu byla k nahlédnutí a k zakoupení knížka Řečany nad Labem a Labětín – kdysi a dnes. Knížka připomíná známou i méně známou historii obou obcí, práci spolků, kulturní a společenské události v obci, historii našeho kostelíku a také příběhy rodáků. Též si

návštěvníci mohli zakoupit DVD s oslavy 850 let obce. Obě pro naši obec důležité drobnosti jsou a budou k dostání exkluzivně pouze na obecním úřadě, ač o toto vydání mělo zájem i knihkupectví.

Ještě před samotným zahájením programu byl pozván pan Režný, který převzal pamětní medaili pro nejstaršího muže obce, udělenou u příležitosti 850-ti let obce. Opět se dostáváme k dalšímu již zmíněnému – křtu - knížky a DVD. Křest začal po slavnostní promluvě paní starostky a pana místostarosty. Paní starostka připomněla, jak se knížka rodila a kdo všechno za tou prací stojí. Od sběru informací, přes práci s fotogalerií až po příspěvky spolků a rodáků. Vyzdvihla jednotlivce i skupiny, poté pozvala na pódium a představila kmotru knihy paní spisovatelku Marcelu Marboe Hrabincovou a patrona knihy pana faráře Lubomíra Pilku.

Oba pozvaní krátce promluvili k této slavnostní události a také pan farář připomněl význam adventu a vánočních svátků. Po té se pokřtila kniha i DVD o oslavách 850 let obce. Po této oficiální události, mohli již nastoupit na pódium naši nejmenší zpěváčci z Mateřské školy a svými hlásky rozeznít vánoční touhy. Po vystoupení je vystřídali Myšáci ze Základní školy, kteří mají svým vystoupením vybudovanou pevnou tradici na této slavnosti. Při jejich vystoupení se rozsvítil vánoční strom.

Nejmenšími dětmi očekávaný program soutěží a vystoupení Mikuláše s Andělem a Čertem mohl začít. Děti soutěžily ve vědomostním testu, kdo si nejvíc pamatuje věcí, pak jednotlivě v přednesu básničky nebo písničky. V krátkém přerušení programu, z důvodu změny počasí, noční oblohu rozzářil velkolepý ohňostroj Michala Šolty. Za tónů písně „Svět lásku má...“ s interprety, P. Habera, K. Gott a P. Dvorský, rozechvěl nejednu duši a vtiskl slzičku štěstí do očí.

Tím, ale program neskončil, i když ohňostroj je pomyslnou tečkou, ale také i startem adventu. Mikulášských odměn chtivé děti ještě vytrvale přednášely své básničky a písničky.

Bylo velice milé vidět jejich rozzářené oči jako malé hvězdičky, když odcházely se svými rodiči domů.

Zbytek návštěvníků v hojném počtu ještě zůstal v příjemné atmosféře letošního rozsvícení, než dozněly poslední tóny vánočních melodií.

Veríme, že se vám letošní rozsvícení líbilo a těší nás narůstající zájem o tuto milou událost, o které se zvěsti šíří po širokém okolí. Uvidíme se znovu v příštím roce a snad vás opět něčím překvapíme.

Kompletní fotogalerii a videozáznam z této slavnosti najdete na webových stránkách obce www.recanynadlabem.cz.

Děkujeme vám všem, za úžasnou atmosféru rozsvícení vánočního stromu, kterou jste vykouzlili vaší přítomností a přejeme vám krásné a pokojné vánoční svátky, zdraví a štěstí v Novém roce. Ať pocít štěstí, radosti, se v duších Vašich rozhostí, když štědrý den k Vám zavítá, ať láska ve Vašich srdcích ukrytá, se mocným proudem vyroní, když zvoneček sváteční tiše zazvoní...

Miroslav Tkáč a Michaela Matoušková

ADVENTNÍ HISTORIE A TRADICE

Advent je dobou očekávání příchodu Spasitele na svět. Slovo Advent pochází z latinského „adventus“, což znamená příchod. Doba adventní je vlastně přípravou na vánoční svátky a už od 11. století se tato doba trvání ustálila na posledních čtyřech týdnech před Štědrým dnem. Je časem půstu, při kterém by se měli lidé místo požívání nadměrného jídla a pití věnovat zbožnému rozjímání. Za časů minulých byla zakázána veškerá zábava, tanec a zpěv. Stejně se ale o adventu konaly některé lidové obřady (zvyky), které tento zákaz více méně porušovaly.

První adventní neděle začíná liturgický rok. Křesťané totiž odvíjejí čas od narození Krista. Do třetí adventní neděle byla charakteristickou postní barvou temně fialová a po třetí neděli ji nahradila barva, symbolizující radost, růžová. Každá z adventních nedělí má své lidové označení - železná, bronzová, stříbrná a zlatá.

Advent, tak jak ho známe, začíná čtvrtou nedělí před Štědrým večerem, trvá 22 až 28 dní a může připadnout na jakoukoli neděli mezi 27. listopadem a 3. prosincem. V průběhu adventu slaví svátek někteří důležité svatí, např. sv. Ondřej, sv. Barbora, sv. Mikuláš nebo sv. Lucie.

Jak již bylo řečeno, barvou adventu je fialová - podle barvy kněžského roucha. Fialová však bývala v minulosti velkou vzácností, a tak ji v domácím prostředí nahradila lehce dostupná

červená. Ta je v této době jasnou favoritkou všech prosincových doplňků od svíček přes ozdoby, ubrusy až po adventní věnce.

Právě u adventních věnců nám nic jiného ani nezbyvá, pokud bychom se chtěli držet lidové tradice. Ta sice velí fialovou, avšak zapovídá umělé materiály. Fialovou v přírodě prakticky neseženete. Chcete-li mít tedy hezký adventní věnec, bez červené se patrně neobejdete. Samozřejmě můžete být trendy a najít si barvu, která se vám hodí a ladí s ostatní výzdobou.

Základem věnce může být jakákoli zelená dřevina. Nejlépe samozřejmě vypadá jedle, ale svůj úkol splní i smrk nebo borovice. Začátečníci by si měli ke svým pokusům vybrat některou z věčně zelených zahradních dřevin: jsou totiž ohebnější a nepíchají. Ať bude výsledek vití věnců sebekrásnější, je třeba pamatovat, že nikam jinam než na vstupní dveře nepatří. Tak jako si stěny nezdobíme vanilkovými rohlíčky, neměli bychom si stoly nebo zdi zdobit adventními věnci. Protože adventní věnec vítá hosty.

Z adventních lidových svátků se dochovaly vlastně už jen tři, které se staly významnými okamžiky v běhu zimních dnů a kolem nichž se soustředila spousta pověr a zvyků – sv. Barbora, sv. Mikuláš a sv. Lucie. Snad až z předkřesťanské doby pocházely různé masky, často zvířecí nebo démonické, které se při oslavách adventních svátků s oblibou využívaly hlavně v době renesance. A i když tyto masky často přejímaly jména podle svátků světců (Lucky, Barborky), neměly s postavami křesťanských mučedníků nic společného.

Barborka čeká na ženicha

Svátek sv. Barbory je 4. prosince, tato panna a mučednice, byla dcerou kupce Dioskura v městě Nikodemii. Její otec byl pohan a modloslužebník, Barbora se však dala proti jeho vůli pokřtít. Otec ji za to nechal mučit na mučidlech, ale ani to ji nezlomilo, aby svou víru odvolala. Sám otec nakonec setnul své jediné dceři hlavu. O svátku sv. Barbory se ženy halily do bílých plchet. Dívky a ženy zahalené do bílých rouch tak symbolizují čistotu a panenství.

Na svatou Barboru myslí stejně jako kdysi především vdavekchtivé slečny. Dodnes si na její svátek, tedy 4. prosince, dávají do vázy napučenou třeshňovou větvíčku, kterou pojmenují po svém milém a čekají, že když do vánoc rozkvetne, mohly by se do roka vdát.

Tato předpověď nebývá vždy zcela spolehlivá, což lze připsat na vrub neodbornému přístupu dívek k předpovědnímu procesu. Má-li být odhad přesný, musí se větvíčka trhat až po setmění. Dotyčná žadatelka věštby ji musí umístit na teplé místo a každý den mírně zalévat. A na kterou stranu se větvíčka otočí, z té strany přijde ženich, pokud již nezná jméno svého vyvoleného.

Sv. Mikuláš

Biskup Mikuláš (Nicolaus) se narodil 5.12. kolem roku 250 v lýkijském městě Pataře, v rodině zbožných a bohatých křesťanů. Po smrti rodičů rozdal velkou část svého majetku chudým a potřebným lidem. Aby unikl projevům vděčnosti, vydal se na pouť do Palestiny. A stal

se biskupem v městě Myra. Byl také vězněn a poslán do vyhnanství. Zemřel kolem roku 345 nebo 352. Je chápán jako obhájce chudých a nemajetných, pomocník prostého lidu v žalu a trápení. Sv. Mikuláš je také patronem námořníků a rybářů, ochráncem převozníků a hlavně dětí.

V předvečer svátku chodí v průvodu anděla a čerta. S pochůzkou je spjata řada písní, koled a zvyků. Čert nikdy nenaděluje, ale má krásnou divokou masku. Dětem naděluje s příslušnou domluvou pouze anděl. Mikuláš má nějaké to jablíčko, ale nejvíc se zavděčí, má-li při sobě množství různých dárků, figurek, dřevěných hraček, píšťalek, nožíků i hmičků, prostě všeho, co pak dává andělovi a pověřuje ho, aby to rozdál. Děti mají mít za oknem a pod polštářem, v síni, na klíce punčošku ještě pro noční dárky od Mikuláše. Punčošky nebo pytle pověšené na okně jsou ráno o sv. Mikuláši naplněny sladkostmi. Tato tradice u nás existuje již od středověku, kdy chodily mikulášské maškary dům od domu.

Sv. Lucie patronka švadlen a kočích

Naši krajinou dodnes 13. prosince obchází tajemná bílá postava, které se říká Lucie. Chodí s kuzelem od stavení ke stavení, straší děti a přástevnice. Věřilo se, že: „Lúca trestá nedbalé přástevnice zmuchláním přediva, trestá přestupky proti zákazu ochmutím ruky, pilné odměňuje, pomáhá jim v předení a umožňuje jim rychlou a přesnou práci.“ Patrně si neuvědomují, že jdou poněkud brzo. Před změnou juliánského kalendáře na gregoriánský totiž chodily až 23. prosince, kdy už mohly trochu upít noci a jednak plnit své poslání, totiž trestat nepořádek v domácnosti. Říká se, že: „Lucie noci upije a dne nepřidá“

V den svatě Lucie musejí být domovy jako ze škatulky, jinak se prý dotyčná nezná. Dnes chodí Lucie opravdu brzo - většina domácností má předvánoční úklid teprve před sebou. Navíc doba se mění, a tak bílé slečny ani úklid už většina lidí nebere tak vážně jako dřív.

Téměř zapomenutý sv. Ondřej

Dnes se již úplně zapomnělo, že 30. listopadu na sv. Ondřeje je den čarodějny a věštebný, sám sv. Ondřej bývá zobrazován se s kříženými dřevěnými břevny, tzv. Ondřejský kříž. V tento den se také lilo olovo a dívky si hádaly ženicha. Sv. Ondřej je totiž patronem všech nevěst.

V tento magický den, lidé věří a věřili, podobně jako o Štědrém dni, že se věštby skutečně vyplní.

Všechny zvyky, které mladí lidé konají na Štědrý večer, jsou vlastně původu ondřejského. Na Štědrý večer je přestěhovala církev, která potřebovala advent oprostít od radovánek a připravit lid, aby se skutečně připravoval na příchod Spasitele se vším všudy, tedy i v chování a ve zvycích. K Ondřejovi patří spousta věšteb kolem mladých vdavekchtivých dívek. Ve stručnosti si je některé připomeneme.

Svobodné a nezadané dívky nezapomínaly na házení pantoflem. Postavily se zády ke dve-

řím, do pravé ruky vzaly pantofel nebo jinou vhodnou obuv a hodily ji za sebe. Mířil-li střevíc špičkou ke dveřím, očekávala se svatba a odchod z domu, špička v opačném směru znamenala nejméně jeden další rok zůstat "na ocet".

Pokud se chtěla dívka dozvědět jméno svého souzeného, oloupala jablko tak, aby získala jednu dlouhou spirálu. Tou pak třikrát zatočila nad hlavou a odhodila ji. Na zemi spirála vytvořila tvar, z něhož bylo možné při troše fantazie vyčíst písmeno, jímž začínalo jméno toho pravého.

Oloupané jablko se pak může použít k dalšímu zvyku. Nožem se rozdělilo na tolik dílků, kolik bylo osob u stolu a každý svůj dílek snědl. Všichni věřili, že kdyby kdokoli z přítomných v příštím roce zbloudil (obrazně či doslova), stačilo si jen vzpomenout, s kým jedl o vánocích společné jablko a našel by cestu zpět.

Neméně důležité jablíčkové kouzlo bylo určeno pro hospodáře. Ten vzal dvanáct jadérek, které vložil do misky s vodou. Kolik jich vyplavalo na hladinu, tolik se dalo v příštím roce očekávat suchých měsíců.

Známým věštěním bývalo i klepání na kurník. Ozval-li se děvčeti nejdříve kohout, znamenalo to, že se dívka vdá do roka. Ozvala-li se nejdříve slepice, dívka měla zůstat svobodnou.

Třesení nikoliv vašim vánočním stromkem, ale nejčastěji mladou jabloní či zlatým deštěm na zahradě. Děvče si vyběhlo po večeri na zahradu, zatřásl stromkem, a odkud se první ozval pes, odtud měl přijít slečně ženich. Tedy buďto přímo z toho domu, či alespoň z toho směru.

Děvčata třásla také bezem a přitom říkala:

„Třesu, třesu bez, ozvi se mi pes, kde je milý dnes?“. Na tu stranu, kde se ozvalo štěkání, se pak dívka měla provdat.

Zajímavým zvykem bylo odlévání roztaveného olova do připravené nádoby s vodou. Získaný vychladlý odlitek olova se zkoumal, k čemu se nejvíce podobá. Na přípravu to sice bylo náročnější, ale zato významově bohatší. Nad plamenem či na kamnech se roztavil kousek olova, které se posléze najednou vyliilo do nádoby s vodou. Podle tvaru, do kterého olovo ve vodě ztuhlo, přítomní usuzovali, co dotyčného čeká. Svobodné dívky se v něm snažily rozeznat tvář či monogram toho, kdo je jim určen. Výsledný tvar olova bylo také možné číst jako odpověď na předem položenou otázku.

Zde pár příkladů:

- **čáry rovné** - spokojený, klidný život
- **čáry vlnité** - nejasností, zmatky, cestování
- **čáry jako půlkruh** - falešný přítel, zrada, rozchod
- **kruh uzavřený** - finanční zisk, dědictví
- **kruh porušený** - zklamání, špatné zdraví, špatná finanční situace

- **dva kruhy** - svatba
- **dva porušené kruhy** - rozchod, zrušení zasnub nebo svatby
- **ovál** - sňatek z lásky
- **čtverec** - harmonický život
- **trojúhelníky** - štěstí v podnikání
- **jeden kříž** - smrt přítele nebo příbuzného
- **dva kříže** - zajištěné stáří
- **mřížky** - vězení
- **zvířata** - buď milosrdný
- **hadi** - nepřátelství, zrada
- **hvězdy** - úspěch ve všem
- **květiny** - láska, rodinné štěstí
- **stromy** - dlouhá životní cesta

Tolik k adventním tradicím a zvykům. Dnes v moderní době, klid a rozjímání (tomu byl původně advent zasvěcen), jsou dávno pryč. Tyto dny patří nákupnímu šílenství, stresu a nervům při hledání toho vysněného dárku. Zastavte se na chvíli, při čtení našeho miniseriálu o Vánocích a tradicích. Dejte si šálek horkého čaje a uvolněte své smysly, poté mnohem lépe prožijete a pochopíte jednoduchost a význam vánočních svátků.

VÁNOČNÍ TRADICE A HISTORIE

Vánoce jsou v křesťanské tradici oslavou narození Ježíše Krista a patří k nejvýznamnějším křesťanským svátkům. Štědrý večer ještě nepatří do křesťanských Vánoc. Končí jím advent a také postní období. Štědrovečerní večer má proto slavnostní ráz, i když je složena z postních jídel. Následuje půlnoční mše, ta je v podstatě pozůstatkem noční vigílie, která původně předcházela všem významným křesťanským svátkům.

Samotné vánoční svátky začínají dnem narození Páně 25. prosince, 26. prosince se slaví svátek sv. Štěpána. 6. ledna se slaví slavnost Zjevení Páně (též svátek Tří králů). Podle tradice se tohoto dne přišli poklonit právě narozenému Ježíškovi do Betléma mudrci od východu a přinesli mu dary. Tradice později udělala z mudrců krále a stanovila jejich počet na tři. Málokteré období v roce je opředeno tolika pověrami, zvyky a tradicemi jako právě Vánoce. A jakkoliv to zní kacířsky, vězte, že se naše Vánoce neustále vyvíjejí, některé tradice zanikají a jiné naopak vznikají.

Trochu nezbytné historie

Vánoce (z něm. Weihnachten svaté noci) jsou v křesťanské tradici oslavou narození Ježíše Krista. Spolu s Velikonocemi a Letnicemi patří k nejvýznamnějším křesťanským svátkům. Slaví se od 25. prosince do první neděle po 6. lednu. Již ve 3. století někteří křesťanští teologové uvádějí 25. prosinec jako datum Kristova narození, oslava tohoto narození je dosvědčena právě poprvé v Římě kolem roku 336. Obecně se Vánoce v církvi slaví od 7. století.

V Českých zemích se za vrchol Vánoc považuje Štědrý den, 24. prosinec, coby předvečer samotné slavnosti, do Vánoc se někdy zahrnuje i doba adventní, která Vánocům předchází.

Pojí se k nim nejrůznější tradice, do kterých se řadí vánoční stromek, jesličky (betlém), vánoční dárky, které nosí Ježíšek, nebo vánoční cukroví; některé z těchto tradic pocházejí již z předkřesťanských dob a souvisí s oslavou slunovratu, který na tyto dny též připadá. V současném období se původní, náboženský význam Vánoc vytrácí a Vánoce se považují i za jeden z nejvýznamnějších občanských svátků.

Kde nalézt původ stromečku

Jen velice těžko si dnes dovedeme představit Vánoce bez ozdobeného stromečku. Nechybí snad v žádné domácnosti a v předvánočním čase se bez něho neobejdou ani slavnostně vyzdobené výlohy obchodů. Zelený stromek, ověšený ozdobami, cukrovými řetězy a čokoládovými figurkami je samozřejmou součástí Vánoc. Kdo si ale dnes ještě pamatuje, odkud se vánoční stromeček vzal? Jak splynul s poměrně mladou křesťanskou kulturou a proč ho každý rok s takovou láskou a pečlivostí zdobíme pro několik málo dní?

Podle jedné z legend vděčí tradice vánočního stromečku za svůj vznik opatu Kolumbánovi z Luxeuilu a Bobba. Kolumbán žil v 6. století, narodil se v Irsku, ale misionářská činnost a poslání ho zavedla do Bretaně a Burgundska. Obyvatelé Burgundska byly v té době pohané a proto Kolumbán, aby jim trochu přiblížil svátek narození Krista, ozdobil v ten slavný den zapálenými pochodněmi do tvaru kříže starobylý jehličnan, který byl domorodci uctíván o každém zimním slunovratu.

Zář ohně přilákal zástupy lidí a Kolumbán k nim pronesl kázání o narození malého Ježíška v dalekém městě Betlémě, chlévu s oslíkem a volem, chudém Josefovi a vyvolené Marii. A tak je docela možné, že v tento den vznikl ten krásný zvyk strojit vánoční stromek.

Naše české Vánoce

Vánoce jsou považovány za nejdůležitější svátek i pro nekřesťany, kteří ho spojují se zakončením roku a společným trávením času v kruhu rodiny a nejbližších.

S vánočním slavením je spojeno množství místních nebo národních zvyklostí. U nás je nejrozšířenějším zvykem postavení stromku, který se zdobí vánočními ozdobami a pod kterým se nacházejí dárky. Začátkem 18. století se součástí dekorace stalo i osvětlení a vánoční stromek se z Německa šíří dál. V českých zemích poprvé vánoční stromek připravil pro své přátele v roce 1812 ředitel Stavovského divadla J. K. Liebich na svém libeňském záměčku. Po třiceti letech se v Praze začaly stromky prodávat zcela běžně a lidé je nazývali Kristovým stromkem. Stromček si mohli ze začátku dovolit jen v bohatých pražských měšťanských rodinách, o hodně později se stromeček rozšířil na Moravu i do venkovských stavení. Trvalo to téměř sto let, první zmínky jsou z počátku dvacátého století z Valašska. Ovšem to nebyl stromek, jaký známe dnes.

Na vesnicích se zpravidla zavěšoval nad štědrovečerní stůl špičkou dolů a zdobil se převážně jablky, ořechy, později i perníčky.

Až do poloviny našeho století byla vánočním stromem hlavně jedle, v dnešní době je pro svou vzácnost nahrazena smrkem a borovicí. Zvyk stavět rozsvícené vánoční stromky na veřejných prostranstvích se v Evropě objevil až po první světové válce. Na českém území se podle dochovaných zpráv poprvé postavil v Plzni roku 1925. Tato zvyklost se za první republiky rychle rozšířila do dalších českých i moravských měst i vesnic.

Také je krásným zvykem na Vánoce stavět jesličky neboli betlém: v Čechách se tento zvyk poprvé objevuje v roce 1560 v kostele sv. Klimenta v Praze. Slavnostní obraz Vánoc dokreslují do značné míry koledy a česká tradice koled je velice bohatá.

Koleda

Tradice koledování sahá v českých zemích až do středověku a donedávna byl tento zvyk součástí především venkovského prostředí. Koledníci obcházelí stavení, zpívali písně a za přání všeho dobrého dostávali od hospodářů výslužku. Hlavní dobou koledování bylo období mezi Štědrým dnem a svátkem Tří králů. S tradiční vánoční koledou je spojen svátek sv. Štěpána na den 26. 12. a verše: „**Koleda, koleda Štěpáne, co to neseš ve džbáně? Nesu, nesu koledu, upad sem s ní na ledu**“ znají i děti, které se koledovat už nevydávají. Koledy se dnes zpívají u vánočního stromečku, ale jsou stále častěji nahrazovány pouštěním vánoční hudby.

Vánoční cukroví

Vánoční cukroví a jeho pečení je jedna z obecně rozšířených vánočních tradic, která je ve velké části českých domácností dodržována. Většina z vánočních cukroví se připravuje ze směsi mouky, cukru, vajec, másla, kaka, čokolády a různých druhů ořechů a kandovaného ovoce. Mezi typické patří cukroví z lineckého těsta, které je možné navíc ochutit strouhaným kokosem nebo kakaem. Typická vůně je vanilka, kořeně skořice.

Betlémské světlo

Jednou z novodobých vánočních tradic je betlémské světlo, které rozvážejí skauti. Světlo se každoročně zapaluje v Betlémě, a posléze putuje napříč Evropou. Do Česka betlémské světlo putuje z Vídně, kde jej rakouští skauti předávají o neděli Gaudete delegacím z celé Evropy; pro české země jej přebírají brněnští skauti, kteří jej v sobotu rozvážejí před čtvrtou nedělí adventní, takže je poté k dispozici v kostelech, na náměstích, vánočních trzích, knihovnách apod.

Jmelí

Další „vánoční tradicí“ je jmelí. Lidé si jeho zelené, postříbřené či pozlacené snítky nejčastěji připevňují na lustr, případně nad dveře. Zřejmě proto, že pod zavěšeným jmelím má muž právo políbit jakoukoli dívku či ženu. Nebo proto, že „kdo se pod jmelím políbí, druhému se zalíbí“ a jejich láska bude po způsobu jmelí věčně zelená. Každopádně darované jmelí nosí štěstí, a tak se při vánočních návštěvách hodí s sebou snítku přinést.

Kapr

Pojídání ryb k štedrovečerní večeři je též zvykem velice mladým. Ryby se totiž na stolech našich předků v tento den prakticky nevyskytovaly. Jedly se především polévky a luštěninová jídla. Například hrách, hrachová polévka či „pučálka“ což je jídlo z naklíčeného hrachu, se hojně vyskytovala, protože prý zaručovala strážníkům hojnost na celý příští rok. Dále jste na stolech mohli vidět houbové omáčky, čočku, „kubu“, sušené a vařené ovoce, krupičné a kukuřičné kaše polité medem nebo sirupem.

Ryby byly nejprve záležitostí bohatých měšťanů, na vesnici opět začaly pronikat až ve 20. století. Dnes je neomyslitelnou součástí vánočního stolu kapr. Nejčastěji připravovaný v trojobalu a usmažený. Ale i on je dnes už na ústupu. Stále častěji je vytlačován sumci, štikami, pstruhy, ale také lososem anebo i mořskými rybami či plody moře.

Zlaté prasátko

Při zmínce o zlatém prasátku si v dnešní době snad každý vybaví malou holčičku v jedné známé reklamě a její: „**Ne, ne nemusím, já už ho vidím...**“ Tato tradice říká, že pokud vydržíte celý Štědrý den se postit, tak večer se vám pak zjeví zlaté prasátko, které vám zaručí hojnost a dobrou úrodu na celý příští rok. Je to pravděpodobně proto, že zajišťování úrody už nebývá nejvyšší prioritou našich domácností, tak se málokomu podaří zahlédnout stín zlatého prasátka, jak běží po stěně či stropu místnosti.

Štědrý den

Na Štědrý den 24. prosince, se schází celá rodina na slavnos-

tí večeri. Samotná večere se tradičně skládá z rybí polévky, bramborového salátu s kaprem a dodržují se jisté zvyklosti: může se připravit o talíř navíc pro nečekanou návštěvu, nebo se pokládá pod talíř mince či šupina. Od štědrovečerní tabule se obvykle smí vzdalovat pouze hospodyně. Po večeri nastává okamžik, na který se mnohé české děti těší celý rok. Rodina

se shromáždí kolem rozsvíceného vánočního stroměčku, pod nímž se kupí zabalené dárky.

Podle tradice je sem nepozorovaně přinesl Ježíšek. Na rozdíl třeba od Santa Clause, Ježíšek nemá žádnou konkrétní vizuální podobu. Také způsob, jak přichází, zůstává obestřen tajemstvím. Ježíšek je zdrobnělinou pro Ježíše Krista, jehož dětství je o Vánocích zdůrazňováno. Děti Ježíškovi před Vánoci píšou dopis, ve kterém ho prosí o to, co by si přály pod stroměčkem nalézt. Štědrý den tradičně vrcholí půlnoční mší, na které se zpívají koledy, a začíná církevní oslava narození Krista.

Nikdy jinde a nikde jindy se v českých domácnostech tolik nečaruje, jako právě na Štědrý večer. Přes den nesmíte zametat a vynášet z domu odpadky a smetí, protože byste si vynesli štěstí...zvyky a kouzla štědrovečerní magie si osvětlíme v další části našeho miniseriálu.

ŠTĚDROVEČERNÍ STŮL A ZVYKY OKOLO NĚHO

Snad žádné období během roku není spojeno s tolika pověrami a kouzly jako právě Vánoce. Spousta obřadů a mýtů pochází z dávných předkřesťanských dob a byly spojeny se slavností zimního slunovratu. V dobách, kdy o životě a smrti rozhodovala sklizeň a plodnost domácích zvířat se magické praktiky týkaly především zajištění si náklonnosti bohů. Věřilo se ale i o budoucnosti, zdraví, dětech, lásce...

Po jistém čase se některé z magických obřadů proměnily ve společenskou zábavu, oživující Štědrý den a noc o prvek tajemna a jiné byly zapomenuty. Připomeneme si alespoň některé.

Smysl Vánoc spočívá především ve vzájemné úctě, lásce a přátelství. Vánoční svátky jsou dobou, kdy se schází celá rodina pohromadě u svátečně prostřeného stolu. Ještě než všichni zasednou společně u jednoho stolu, všude se drhne, všechno se čistí, uklízí a urovnává.

Hospodyňky od rána připravovaly štědrovečerní pokrmy. Vařil se hrách, čočka, bramborová a rybí polévka, pekl se „kuba“ z krup a česneku. Chléb a v bohatších domácnostech i vánočku mívali upečenou již několik dní předem, schovanou v ošatce. Všichni se od rána postili, aby

uviděli zlaté prasátko. Když měla hospodyně uvařeno, snažila se zabavit děti, zatímco hospodář opatřil stroměček a tajně jej ozdobil. K večeru vybíhaly děti čím dál častěji ven a pozorovaly oblohu, zda již nevyšla první hvězdička, která měla ukončit půst. Právě s první hvězdičkou na obloze se symbolicky zapalovala svíčka a celá rodina usedala ke slavnostní večeři.

Prostírání stolu se věnovala velká pozornost. Většinou se symbolicky na jeden roh pokládala pecen chleba, aby měla rodina stále co do úst. Na druhý roh slaměnka s trochou všeho, co pole dalo proto, aby i v následujícím roce byla dobrá úroda. Na třetí roh se pokládaly peníze, které měly zajistit blahobyt. Na čtvrtý roh se někde pokládala miska na kousky jídla pro dobytek a slepice. Jinde misku dávali pod stůl. Samotný stůl se pak obeplínal řetězem nebo provazem, což mělo zaručit ochranu stáda ovcí před vlky, ochranu statku před zloději a také soudržnost celé rodiny po celý další rok. Řetěz nebo provaz potom hospodyně stočila do kruhu a do něj se sypalo slepicím. Slepice, které zobaly mimo kruh, byly tzv. „tulačky“, které zanášely mimo hnízdo.

Pokud byl počet stolujících lichý, prostírala hospodyně pro jednoho navíc. Podle lidové pověry prý chodila smrt těsně před večeří obhlížet prostřené stoly, a kde by byla napočítala lichý počet, tam by se v následujícím roce pro někoho vrátila. Než se zasedlo ke stolu, stoupl si každý bosou nohou na zemi ležící sekeru, to aby ho v příštím roce nebolely nohy. Před večeří se všichni společně pomodlili a vzpomněli na vše dobré i špatné, co je v uplynulém roce potkalo.

Někde se na talíř objevil nejprve hrách, který symbolicky spojoval stolovníky v dobrém i zlém, poté se podávala polévka, aby všichni měli sílu, čočka zas měla přinést rodině peníze a nakonec „kuba“, popř. ryba či jiný masitý pokrm pro radost a pohodu. Kosti z ryby se dávali vždy na jeden talíř a po večeři je hospodář odnesl pod jabloň. Počet a rozmanitost chodů byla v každém kraji jiná. Někde se po polévce podávaly křída, někde měly místo kuby kapra, jinde třeba jen slanečka. Jediné co téměř všude bylo společné, to byla vánočka, kterou hospodyně přinesla na stůl spolu s cukrovím, když už všichni povečeřeli. K tomu se pila káva, čaj, ale i víno, pivo nebo dokonce pálenka. Od stolu se nesměl nikdo zvednout, dokud všichni nedojedli. Lidé věřili, že by se rodina o dalších Vánocích nesešla celá.

Tam, kde měli kapra, schovala hospodyně lesklé šupiny, věřice přitom, že se budou v domácnosti držet peníze. Zbytky večeře se rozdělily mezi dobytek, který tuto noc prý mluvil lidskou řečí, stromům v sadě kvůli dobré úrodě a studni, aby měla čistou vodu.

Pověry u štědrovečerní večeře

- Podle tradice mělo být na štědrovečerním stole devatero pokrmů.
- Magickou moc měla plachta, pokrývající stůl. Na jaře z ní hospodář rozséval obilí, aby bylo pěkné a nebylo potlučené od krup.
- Pro hojnou úrodu bylo třeba sníst nejprve lžíci hrachu.
- Někde vařili polévku s dlouhými nudlemi, aby mělo žito dlouhé klasy.
- Večeře se začínala a končila modlitbou, ve které se vzpomínalo na zemřelé členy rodiny.
- Hospodyně nesměla vstát od stolu, jinak by jí neseděly slepice na vejcích, obsluhovala tedy děvčata. (tento zvyk se různě liší)
- Zbytky jídla byly zakopány do země, aby byla úrodná.
- Když hospodyně připálí vánočku, bude o vánocích stonat.
- Kdo si pod štědrovečerním stolem bos šlápně na sekeru, toho nebudou bolet nohy a celý rok zůstane zdrav.
- Při štědrovečerní večeři přivolávají pokrmů z čocky a jáhel bohatství, drobná mince pod talířem peníze.
- Vdavekchtivé děvče má na Štědrý den jedinečnou příležitost. Stačí, když tajně sebe re devět patek od vánoček a do roka je pod čepcem.
- Večer před Štědrým dnem si položte k posteli ořech. Po probuzení ho rozlouskněte a snězte. Po celý rok by vám měly dát pokoj blechy a štěnice
- Sníš-li při štědrovečerní večeři kousek okoralého chleba, bude tě držet štěstí.
- Rozliješ-li víno, čekej do roka křtiny.
- Česnek a med pojišťují zdraví, hrách dodává sílu.
- Kdo nosí u sebe tři šupiny ze štědrovečerního kapra, toho se drží peníze.
- Řetězem ovázaný trnož stolu ochraňuje rodinu před zlými duchy.

Poté přinesl hospodář do světnice stromček ozdobený sušenými jablčky, švestkami, cukrovím, ořechy a řetězy. Zapálily se svíčky na stromčku a všichni kolem zpívali koledy. Tam kde stromček neměli či ho neznali, strojili jesličky. Figurky přidávali k jesličkám podle biblických událostí. Malého Ježíška vkládali do jesliček na Štědrý večer. Spolu s ním anděla a pastýře. Figurky Tří králů přicházeli na řadu až 6. ledna.

Štědrovečerní věštění

Součástí štědrého večera bylo tajemné vánoční kouzlení. Každý se ho trochu bál, přesto se každým rokem znovu a znovu snažil poodhrnout clonu budoucnosti. Věštilo se hlavně z jablíček, ořechů, zvyky ondřejovské popsané v části o adventu.

Rozkrajování jablek

U štědrovečerní večeře se při této věštbě určovalo, jak to bude se zdravím jednotlivých členů rodiny v nadcházejícím roce. Každý si rozkrojil svoje jablko napříč, tedy kolmo na stopku. Pokud se po rozkrojení objevila hvězdička, znamenalo to, že dotyčný bude celý příští rok zdravý. Objevil-li se křížek, nevěštilo to nic dobrého.

Osudu lze pomoci výběrem zdravého, velkého jablka. Podobnou informaci jako jablka podle tradice ukrývají i vlašské ořechy. Kdo ve čtyřech nalezne zdravá jádra, bude sám zdravý celý rok. Černý vnitřek ořechu předpovídal neštěstí a smutek, zdravý ořech pak radost a štěstí.

Skořápky ořechů se využívaly u dalšího věštění, kdy se do skořápky umístila svíčka

Skořápkové lodičky

Poetický zvyk, který upoutá (nejen) každé dítě, je pouštění lodiček z ořechových skořápek. Několik vlašských ořechů se rozpulí a do vyprázdněných polovin skořápek se připevní maličká svíčka - nejspíše pomocí nakapaného vosku. Ořechová lodička se zapálenou svíčkou se vypustí do větší nádoby s vodou a svým chováním naznačuje něco málo z budoucnosti.

Její plavba předznamenává životní dráhu toho, kdo ji vyslal. Když vydrží dlouho svítit, čeká majitele život dlouhý a šťastný. Jestliže se lodička pustí na volnou vodu, dotyčný se vydá na cesty, drží-li se při břehu, zůstane doma.

Není mnoho lidí, kteří by alespoň jednou v životě o Vánocích nezkoušeli pouštět lodičky ze skořápek ořechů. Ale i tak si připomeňme, jak se to dělá:

Je velmi důležité, aby si svou lodičku každý zhotovil sám. Při věštbě můžeme položit jakoukoliv otázku týkající se lásky, rodiny, práce, úspěchů, majetku atd...

Smí se položit jen jedna jasně formulovaná otázka a to v okamžiku, kdy budete v lodičce zapalovat svíčku a spouštět ji na vodu.

Co znamená chování lodičky?

- zůstala u břehu - v příštím roce žádné změny, vše zůstane při starém
- se hned potopí - jakákoliv snaha zlepšit svou situaci bude marná
- se při plavbě dotýká jiné lodičky - láska a přátelství
- utvoří kruh s ostatními - bezproblémové soužití, vzájemná úcta, přátelství a tolerance
- se ocitne uprostřed ostatních - majitel lodičky potřebuje ochranu a pomoc, je zranitelný a citlivý
- se ocitne mimo kruh - majitel v nadcházejícím roce rodinu opustí
- se točí v kruhu - nerozhodnost, nevíte co od života chcete
- se zhasnutou svíčkou - neupřímnost, komplikovaný citový vztah
- sama dopluje k druhému břehu - získáte, po čem toužíte

Na Štědrý večer neměl mít nikdo u sebe žádnou cizí věc, protože by ho v dalším roce čekala smůla a neštěstí.

Co přináší štěstí a co smůlu?

Co přináší smůlu?

- před půlnoční mší se nesmí šít, plést - protože by pak myši dílo zničily
- na Štědrý den se nesmí čistit chlévy a stáje, pak by dobytek kulhal
- na Štědrý den se nesmí přát, přináší to smůlu a neštěstí do domu
- na Štědrý den nepište své milé - milému zamilované psaní, jinak by to mohlo znamenat rozchod

Co přináší štěstí?

- čerstvý chléb upečený 25.12. a čerstvá vejce snesená 25.12 - mají kouzelnou moc
- Štědrý den v pondělí - dobrá úroda, hodně medu
- Štědrý den v úterý - bude hodně vína a obilí
- Boží hod ve čtvrtek - podařilo se výhodně prodat dobytek
- Boží hod v pátek - bude horké léto a krásný podzim

Některé tradice a zvyky se liší od kraje po kraj, kolik lidí tolik zvyků, některé si upravujeme, další zase pomáhají překlenout období před rozbalováním dárků a udržují děti ještě chvíli v napětí. V každém případě jsou to tradice našich předků, které bychom si měli alespoň čas od času připomínat.

SILVESTROVSKÉ A NOVOROČNÍ ZVYKY

Poslední prosincový den je zasvěcen památce papeže Silvestra I. (východní církve slaví svátek sv. Silvestra až 2. ledna). Dnes tolik oslavovaný svátek se původně nespojoval se žádnými zvyky a obyčejí.

Kdo by neznal pranostiku: „**Jak na Nový rok, tak po celý rok.**“ Co to ale pro nás znamená?

Určitě bychom měli vynést všechny odpadkové koše, převléct dočista všechno povlčení v postelích, vyprat a vyžehlit prádlo, aby nikde nezůstal nějaký „rest“. Určitě neservírujte na Nový rok drůbež, ať Vám neuletí štěstí. Na svátečním novoročním stole by rozhodně neměla chybět čočka, aby se vám rozmnožovaly peníze.

Co je ale nejdůležitější - být na sebe milí a hodní!!! Pokud se budete cítit šťastni v tento den, pak by se Vám štěstí nemělo vyhýbat ani v novém roce.

Příchod sv. Tří králů

Když se pak narodil Ježíš v Betlémě Judově za dnů Heródesa krále, aj, mudrci od východu

slunce vypravili se do Jeruzaléma. A uzřevše hvězdu, zradovali se radostí velmi velikou. I všedše do domu, našli dítěátko s Marií matkou jeho, a padše, klaněli se jemu; a otevířevše poklady své, obětovali jemu dary, zlato a kadidlo a myrhu.

(Nový zákon, Ev.Sv.Matouše 2, verše 1, 10, 11, Bible Kralická)

Západní křesťanství slaví památku sv. Tří králů 6. ledna. Oproti tomu východní církve si připomínají příchod Tří mudrců do Betléma už 25. prosince (tedy na svátek Narození Páně).

Svátek Tří králů byl i posledním dnem ve vánočním období, kdy se koledníci vydávali na koledu. Tříkrálová koleda patří mezi neznámější, vždyť kdo by neznal: **“My Tři králové jdeme k Vám, štěstí zdraví vinšujem Vám...”**. Vánoční období nazývané také jako vánoční okruh se uzavřelo hned první následující neděli po svátku Tří králů. Oslava narození Ježíše Krista skončila a následovalo liturgické mezidobí, které mělo připravit věřící na největší křesťanský svátek - Velikonoce.

Pro pravoslavné věřící však Vánoce 6. lednem teprve začínají. Ve východní liturgii na tento den připadá jeden z nejdůležitějších svátků pravoslavné církve - svátek Zjevení Páně (původní svátek Ježíšova zjevení se světu).

Dary Tří Králů

Zlato, kadidlo a myrha, to byly dary, které malému Ježíškovi přinesli sv. Tři králové. Co přesně tyto dary představovaly, se můžeme dnes jen domnívat. Jisté ale je, že všechny tyto dary byly v tehdejší době nejen velmi drahé, ale i cenné pro svou léčivou sílu.

Zlato je a samozřejmě i vždy bylo nejušlechtlejším kovem a symbolem bohatství.

Kadidlo bylo díky své vůni, navozující slavnostní atmosféru, v mnoha náboženstvích velmi vyhledávané. Šlo o směs vonných dřevin a pryskyřic, myrhy, semínek, kořenů a usušených květů. Kadidlo se pálilo na rozžhaveném dřevěném uhlí v kadidelnicích, čímž se uvolňoval vonný dým.

Prodávalo se v podobě malých, místy průhledných, kulovitých kousků barvy světle žluté nebo bledě červené, na povrchu voskové lesklých. Kadidlo se mimo vykuřování v chrámech používalo odedávna k výrobě mastí a léků.

Myrha byla hmota-šťáva, vytékající ze stejnojmenného keře, která na vzduchu ztuhla ve žluté, červené či hnědé průhledné kousky o velikosti ořechu, za kterou se platilo zlatem. Proto si ji mohli dovolit jen největší boháči. Jinak se používala při vykuřování v chrámech nebo při různých slavnostech. Už staří Egypťané balzamovali mrtvé rozpuštěnou myrhou. Římané zas myrhu přidávali k vínu, aby nasálo libou vůni a také si ji vtírali do vlasů. Podobně jako kadidlo patřila i myrha mezi vonné látky s léčebnou schopností.

Masopust - zvyky a tradice

Masopust (na Moravě fašank nebo fašinek) byla doba od Tří králů do Popeleční středy. Nejznámější a zároveň nejveselejší jsou poslední dny masopustu, spojené s radovánkami a

hodováním. Masopustní tradice, spojená s průvody maskovaných lidí byla jakýmsi klínem mezi Vánoce a Velikonocemi.

O masopustních radovánkách se u nás dochovaly písemné zprávy již ze 13. století. Naši dávní předkové si na bujaré masopustní veselí velmi potrpěli, což bývalo mnohdy církvi trnem v oku. Tehdy ovšem býval masopust poněkud hlučnější a rozpustilejší než-li dnes. Každý se snažil si užít masopustních kratochvílí, jak nejlépe uměl. Veselil se bohatý i chudý, pán i slouha, mistr i tovaryš. Každý jedl masopustní šišky a koblížky, vesele popíjel, zpíval a tančil při hudbě píšťců a hudců. Vždyť i čeští králové v tu dobu strojili nákladné masopustní kvasy, na kterých hodovali se všemi pozvanými.

Tučný čtvrtek

O tučném čtvrtku bývala k obědu vepřová pečeně se zelím a knedlíky. Také se nemělo hledět na nějaký ten džbán piva. Na tučný čtvrtek si každý měl dopřát tolik piva a masného jídla, co snesl. Pátek a sobota utekla jako sen a už tady byla tak dlouho očekávaná masopustní neděle.

Masopustní neděle

Masopustní neděle se také říkalo neděle taneční. Hned po obědě vyhrávali hudebníci na násvi a zvali tak k muzice do hospody. Hned jak dohráli, tak se začaly otevírat vrata statků a dveře chalup a muži i ženy mířili k hospodě, kde už na ně čekali muzikanti se svými nástroji. Pivo teklo proudem, z bot tanečních páru se jen kouřilo a veselého křiku neubývalo ani v časných ranních hodinách.

Masopustní pondělí

Druhý den, na masopustní pondělí, se pokračovalo v tanci. To byl tzv. „mužovský bál“. Na takovou zábavu neměla svobodná chasa přístup a musela se spokojit s přihlížením. V kole bylo vidět jen samé ženáče a vdané. Hudebníci pilně vyhrávali, protože furiantští sedláci na nějakou tu zlatku nehleděli.

Masopustní úterý

Masopustní úterek býval svátečním dnem. Byl to také tolik očekávaný den maškar, již bylo všude plno. V průvodu maškar bývaly figury nejružnějšího druhu. Čím byla maska pitvornější, tím budila větší pozornost. Zúčastňovali se ho různé masky a ať už šlo o četníky, žebráky nebo jiné maškary, hlavní postavou byl většinou šašek. Jeho oděv byl zdobený barevnými papírkami, na hlavě měl špičatou šaškovskou čepici a v ruce nesl bič na odhánění nemaskovaných.

U každého stavení hudba zahrála dva až tři kousky. Maškary byly většinou odměňovány koblihami, vejci, uzeným masem, ale i obilím a penězi.

Masopust byl zakončen tradičním „pochováním basy“, které symbolizovalo na 40 dní konec tanečních a hudebních veselí.

Vzájemná úcta, láska, přátelství, ozdoby, dárky a dobré jídlo. To jsou symboly, které spojují vánoční a novoroční svátky po celém světě. Tradiční a dnešní české Vánoce jsou v mnohem odlišné. Doba je úspěšnější, nakupujeme v akcích a místo kapra si někdy dáváme smažený kuřecí řízek. A přitom někdy zapomínáme, jak by to mohlo být – krásnější a pohodovější, méně si užíváme tu příjemnou atmosféru svátečních dní... Pokuste se to alespoň letos změnit a prožít opravdu krásné vánoční svátky a k tomu vám přejeme vše dobré a šťastný start do Nového roku.

*Zdroje: Internet a literatura,
Vánoční miniseriál připravil Miroslav Tkáč*

